

NOTAT TIL STATSFORVALTNINGEN OM ANNULLATION AF RANDERS BYRÅDS BESLUTNING OM NY SKOLESTRUKTUR

Vedrørende: 2014-613/2045

Udarbejdet af: Kasper Fuhr Christensen, medlem af Randers Byråd
(Velfærdslisten)

Dato: 23. februar 2015

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
1. Anmodning til Statsforvaltningen	4
2. Konklusion	6
Del 1: Sagens forløb med kommentarer	10
Indledning	11
Kapitel 1 - Anmodning om og afslag på sagsindsigt	12
Kapitel 2 - Mindretallet får kendskab til powerpoint- slides	14
Kapitel 3 - Endnu et afslag på sagsindsigt	16
Kapitel 4 - Vildledende notat til byrådet	18
Kapitel 5 - Klage til Statsforvaltningen	23
Kapitel 6 - Byrådsflertallet og forvaltningen vildleder Statsforvaltningen	24
Kapitel 7 - Mindretalsudtalelse	27
Kapitel 8 - Udlevering af papirer afsløres	28
Kapitel 9 - Slides offentliggøres	30
Kapitel 10 - Dokumentation for lovbrud	35
Kapitel 11 - Fortsatte møder mellem forligskredsen og forvaltningen	39
Kapitel 12 - Tilsidesættelse af delegationsregler	45

Del 2: Yderligere om det retlige grundlag	50
Kapitel 1 - En politisk afgrænset kreds af byrådets medlemmer, kaldet forligskredsen, blev ved en særlig proces inddraget i forvaltningens arbejde, således denne kreds fik en særlig indflydelse på det materiale, der senere er blevet sendt til behandling i byrådet og dets efter forholdstal valgte organer	51
Kapitel 2 - Afslag på sagsindsigt	53
Kapitel 3 - Garantiforskrifter	54
Kapitel 4 - Den forvaltningsretlige lighedsgrundsætning	55
Kapitel 5 - Mindretalsbeskyttelse	57
Kapitel 6 - Har manglerne påvirket afgørelsen?	59
Kapitel 7 - Afklaring af partsbegrebet	61
Kapitel 8 - Fornøden klarhed	62
Bilagliste	63

1. Anmodning til Statsforvaltningen

Dette notats formål er at begrunde nedenstående anmodning fremsat af byrådsmedlemmerne Jens Laursen, Kim Kristensen, Bjarne Overmark (Beboerlisten) og Kasper Fuhr Christensen (Velfærdslisten).

Idet der henvises til Kommunestyrelseslovens § 50 a, stk. 1, 1. pkt., anmoder vi Statsforvaltningen om at sætte Randers Byråds beslutning af 1. september 2014 om at sende forslag til ny skolestruktur i høring¹ og i medfør heraf Randers Byråds beslutning af 12. januar 2015 om ny skolestruktur² ud af kraft, idet der henvises til de i dette notat fremførte påstande om ulovligheder i sag 2014-613/2045.

Subsidiært anmoder vi Statsforvaltningen om at sætte Randers Byråds beslutning af 12. januar 2015 om ny skolestruktur ud af kraft, idet der fortsat henvises til de i dette notat fremførte påstande om ulovligheder i sag 2014-613/2045.

Idet der henvises til Kommunestyrelseslovens § 50 a, stk. 1, 2. pkt., anmoder vi Statsforvaltningen om at suspendere Randers Byråds beslutning af 1. september 2014 om at sende forslag til ny skolestruktur og i medfør heraf Randers Byråds beslutning af 12. januar 2015 om ny skolestruktur, mens behandlingen af sagen pågår, så annullationsbeføjelsen ikke fortabes ved, at beslutningen bringes til udførelse.

Subsidiært anmoder vi Statsforvaltningen om at suspendere Randers Byråds beslutning af 12. januar 2015 om ny skolestruktur, mens behandlingen af sagen pågår, så annullationsbeføjelsen ikke fortabes ved, at beslutningen bringes til udførelse.

Idet der henvises til Kommunestyrelseslovens § 49, stk. 4, anmoder vi Statsforvaltningen om at optage retligt forhør i overensstemmelse med Retsplejelovens § 1018, idet der henvises til, at mindst 10 byrådsmedlemmer og dele af forvaltningen var klar over, at byrådet med sin beslutning af 1. september om svar til Tilsynet vedrørende sag 2014-613/2045 afgav urigtige oplysninger. Statsforvaltningen bør i den forbindelse lægge vægt på, at afgivelse af urigtige oplysninger kan være strafbart, jf. Straffelovens § 162. De særlige forhold taler således for, at Statsforvaltningen benytter sig af muligheden for at optage retligt forhør for at sikre sig, at sagen ikke behandles på grundlag af urigtige oplysninger.

Vi skal anmode Statsforvaltningen om at hastebehandle spørgsmålet om suspension, idet der ellers er risiko for, at annullationsbeføjelsen fortabes ved, at beslutningen bringes til udførelse.

¹ Se http://nemweb.randers.dk/NemAgenda/DocumentView.aspx?document_id=1797748. Vedlagt som bilag 1.

² Se http://nemweb.randers.dk/NemAgenda/DocumentView.aspx?document_id=1832578. Vedlagt som bilag 8.

Dette notat begrundet anmodningen om annullation, idet det formålstjenlige i en suspendering af beslutningen følger heraf, da der i modsat fald er stor risiko for, at annullationsbeføjelsen fortabes ved, at beslutningen udføres.

2. Konklusion

I perioden fra den 19. marts 2014 til den 7. august 2014 blev der afholdt 11 møder mellem en politisk afgrænset kreds af byrådets medlemmer bestående af repræsentanter for Socialdemokraterne, Venstre, Dansk Folkeparti, Konservative og Socialistisk Folkeparti (forligskredsen) og forvaltningen, herunder blandt andre kommunaldirektør Hans Nikolaisen, børn-, skole- og kulturdirektør Lars Keld Hansen og en større kreds af underordnede administrative medarbejdere. I mødet mellem forligskredsen og forvaltningen den 12. maj 2014 deltog også ikke-byrådsmedlemmer i form af repræsentanter fra hhv. Socialdemokraternes, Venstres, Dansk Folkepartis, Konservatives og Socialistisk Folkepartis baglande.³

På trods af gentagne anmodninger om indsigt i, hvad der foregik på de mange lukkede og hemmelige møder mellem forligskredsen og forvaltningen, fik den udelukkede politiske opposition (Radikale Venstre, Beboerlisten og Velfærdslisten) og offentligheden først en lille indsigt heri den 10. oktober 2014, hvor dele af de powerpoint-slides, forvaltningen fremviste for den politisk afgrænsede kreds af byrådsmedlemmer og på et enkelt møde ikke-byrådsmedlemmer, blev offentliggjort.⁴

Som det vil blive påvist i det følgende, er det helt tydeligt, at kommunens forvaltningen i denne sag har været indrettet, således den har betjent en parallelstruktur, hvor der er sket en særlig favorisering af forligskredsen⁵, idet:

- 1) forligskredsen har haft en særlig adgang til teknisk bistand, der blandt omfattede indhentelse af eksternt udarbejdede rapporter, jf. kapitlerne 6 og 9 i del I og kapitel 4 i del II,
- 2) forligskredsens forslag fik særlig gunstig forberedelse i forvaltningen,
- 3) der blev tilvejebragt oplysninger og udarbejdet materiale, som det politiske mindretal blev nægtet indsigt i, til særligt brug for forligspartiernes grupper i byrådet og baglande,
- 4) forligskredsen ved en særlig proces blev inddraget i forvaltningens sagsforberedelse, således den fik en særlig indflydelse på det materiale, der senere blev behandlet i børn-

³ Fremgår af forvaltningens notat om mødedatoer for forhandlingsudvalget vedr. skolestruktur af 10. oktober 2014. Vedlagt som bilag 25. Link: <http://nemweb.randers.dk/NemAgenda/EnclosureFile.ashx?id=1810603>

⁴ Oversigt over offentliggjorte powerpoint-slides er vedlagt som bilag 34. Link: <https://bornogunge5-16.randers.dk/FrontEnd.aspx?id=183840>. Læg mærke til forvaltningens bemærkning:

“Der er ikke et sæt powerpoint fra hvert afholdt møde. Antallet af powerpoints stemmer ikke overens med antallet af møder i den politiske forhandlergruppe. Dette skyldes, at arbejdsdokumenterne netop er et dynamisk dokument, der løbende er blevet opdateret og ajourført, ligesom powerpoints er blevet genbrugt fra møde til møde.”

Således er der fortsat powerpoint-slides, der har været fremvist for forligskredsen, men som fortsat ikke er blevet offentliggjort.

⁵ Forligskredsen bestod i perioden 19. marts 2014 til 2. oktober 2014 af: Socialdemokraterne, Venstre, Dansk Folkeparti, Konservative og Socialistisk Folkeparti. 3. oktober 2014 forlod Konservative forligskredsen (se bilag 72). Konservative fik kort efter følgeskab af SF, der den 9. oktober 2014 brød ud af forliget (se bilag 73).

og skoleudvalget, økonomiudvalget og byrådet, jf. for nr. 2, 3 og 4 kapitlerne 4, 6, 7, 9, 10, 11 og 12 i del I og 1, 4 og 5 i del II,

- 5) forligskredsen foretog en politisk forbehandling af forslaget til ny skolestruktur, før dette blev offentliggjort for det politiske mindretal og offentligheden, jf. kapitlerne 4, 10 i del I og kapitel 4 i del II,
- 6) forligskredsen havde adgang til at instruere forvaltningen i dens arbejde samt at pålægge den opgaver, jf. kapitlerne 9, 11 og 12 i del I og kapitlerne 1 og 4 i del II.

Det fremgår af kapitlerne 4, 6, 8 og 10 i del I og kapitel 8 i del II, at de redegørelser og svar, som forvaltningen og forligskredsen er kommet med, har haft til formål at vildlede det politiske mindretal, offentligheden og Statsforvaltningen.

Derfor gør jeg gældende, at forvaltningen og forligskredsen har:

- 1) tilsidesat det princip for ligebehandling af byrådets medlemmer, der må følge af den forvaltningsretlige lighedsgrundsætning, og som bestemmelserne i lov om kommunernes styrelse skal anvendes under iagttagelse af, på grov vis,⁶
- 2) tilsidesat §§ 2, stk. 1⁷, § 9⁸, 17, stk. 7⁹ i lov om kommunernes styrelse,
- 3) som følge af ovennævnte forsømmelser forhindrede det politiske mindretal i at indbringe sagen for byrådet efter § 11, stk. 1, 1. pkt i lov om kommunernes styrelse,¹⁰
- 4) i medfør af nr. 3 indirekte tilsidesat det offentlighedsprincip, der følger af § 10, stk. 1, 1. pkt. i lov om kommunernes styrelse,¹¹ og
- 5) været vidende om det klart retsstridige i fremgangsmåden.¹²

Samlet set er der således tale om en grov tilsidesættelse af den beskyttelse af det politiske mindretal og den demokratiske kontrolfunktion, ovennævnte bestemmelser blandt andet har til formål at sikre.

I kapitlerne 3 og 5 i del II gør jeg gældende, at de nævnte bestemmelser må have karakter af garantiforskrifter, idet:

- 1) det retlige indhold af bestemmelserne alternativt svækkes i et omfang, der gør, at bestemmelserne ikke er i stand til at leve op til deres formål, og
- 2) der alternativt skabes en retstilstand, hvor det ud fra en taktisk og strategisk vurdering i nogle situationer vil kunne betale sig for et byrådsflertal at tilsidesætte bestemmelserne.

⁶ Jf. kapitel 9 i del I og kapitlerne 4 og 5 i del II.

⁷ Jf. kapitlerne 9, 11 og 12 i del I og kapitlerne 1 og 4 i del II.

⁸ Jf. kapitlerne 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9 i del I og kapitlerne 2 og 4 i del II

⁹ Jf. kapitlerne 2, 9, 10 og 12 i del I og kapitlerne 1 og 5 i del II.

¹⁰ Jf. kapitel 9 i del I og kapitlerne 5 og 6 i del II.

¹¹ Jf. kapitel 9 i del I.

¹² Jf. kapitlerne 4, 6, 8 og 10 i del I og kapitel 8 i del II.

Det følger heraf, at en tilsidesættelse af nævnte bestemmelser medfører ugyldighed, medmindre det konkret kan påvises, at manglen ikke har påvirket beslutningen. Bevisbyrden herfor påhviler den, der har truffet afgørelsen, in casu byrådsflertallet.

I kapitel 6 i del II gør jeg gældende, at bevisbyrden ikke er løftet og heller ikke kan løftes, idet der bør lægges vægt på, at de uretmæssige afslag på sagsindsigt og den lovstridige inddragelse og favorisering af en politisk afgrænset kreds af byrådets medlemmer i forvaltningen arbejde netop havde til formål at sikre, at der kunne træffes en beslutning som den foreliggende. Der ses ganske enkelt ikke at være nogen grunde til, hvorfor sagen ellers ikke kunne have været behandlet i overensstemmelse med gældende ret.

I den forbindelse mener jeg, at Statsforvaltningen bør lægge vægt på, at repræsentanter for forligskredsen har udtalt til pressen (se bilag 26 og 27), at netop den særlige, lovstridige tilrettelæggelse af administrationens arbejde samt de uretmæssige afslag på sagsindsigt var en forudsætning for, at den foreliggende beslutning om ny skolestruktur kunne træffes.

I kapitel 8 i del II gør jeg gældende, at retsstridighederne fremgår med den fornødne klarhed, idet:

- 1) forvaltningen og forligskredsen har haft kendskab til Statsforvaltningens udtalelse af 6. april 2011 om Aarhus Byråds udmøntning af budgetreduktioner og hermed retstilstanden på området,
- 2) forligskredsens og forvaltningens vildledning dokumenterer, at begge har været bekendt med det retsstridige i fremgangsmåden, og
- 3) at forvaltningen og forligskredsen har fortsat den retsstridige praksis.

Det er min opfattelse, at Statsforvaltningen bør lægge vægt på, at den tidligere har annulleret en kommunalbestyrelses beslutning på grund af en tilsidesættelse af en garantiforskrift. Det skete med Statsforvaltningen Syddanmarks annullation af 21. januar 2011 af Svendborg Byråds beslutning af 27. april 2010 om vedtagelse af en ny betalingsvedtægt for spildevand.¹³

Jeg mener derfor, at Statsforvaltningen bør træffe afgørelse om at sætte Randers Byråds beslutning af 1. september 2014 om at sende forslag til ny skolestruktur i høring¹⁴ og i medfør heraf Randers Byråds beslutning af 12. januar 2015 om ny skolestruktur¹⁵ ud af kraft.

Subsidiært mener jeg, at Statsforvaltningen bør træffe afgørelse om at sætte Randers Byråds beslutning af 12. januar 2015 om ny skolestruktur ud af kraft.

¹³ Se bilag 28.

¹⁴ Se http://nemweb.randers.dk/NemAgenda/DocumentView.aspx?document_id=1797748. Vedlagt som bilag 1.

¹⁵ Se http://nemweb.randers.dk/NemAgenda/DocumentView.aspx?document_id=1832578. Vedlagt som bilag 8.

Statsforvaltningen bør derfor suspendere Randers Byråds beslutning af 1. september 2014 om at sende forslag til ny skolestruktur og i medfør heraf Randers Byråds beslutning af 12. januar 2015 om ny skolestruktur, mens behandlingen af sagen pågår, så annullationsbeføjelsen ikke fortabes ved, at beslutningen bringes til udførelse.

Subsidiært bør Statsforvaltningen suspendere Randers Byråds beslutning af 12. januar 2015 om ny skolestruktur, mens behandlingen af sagen pågår, så annullationsbeføjelsen ikke fortabes ved, at beslutningen bringes til udførelse.

Del I - Sagens forløb - med kommentarer

Indledning

I perioden fra den 19. marts 2014 til den 7. august 2014 blev der afholdt 11 møder mellem en politisk afgrænset kreds af byrådets medlemmer bestående af repræsentanter for Socialdemokraterne, Venstre, Dansk Folkeparti, Konservative og Socialistisk Folkeparti (forligskredsen) og forvaltningen, herunder blandt andre kommunaldirektør Hans Nikolaisen, børn-, skole- og kulturdirektør Lars Keld Hansen og en større kreds af underordnede administrative medarbejdere. I mødet mellem forligskredsen og forvaltningen den 12. maj 2014 deltog også ikke-byrådsmedlemmer i form af repræsentanter fra hhv. Socialdemokraternes, Venstres, Dansk Folkepartis, Konservatives og Socialistisk Folkepartis baglande.¹⁶

På trods af gentagne anmodninger om indsigt i, hvad der foregik på de mange lukkede og hemmelige møder mellem forligskredsen og forvaltningen, fik den udelukkede politiske opposition (Radikale Venstre, Beboerlisten og Velfærdslisten) og offentligheden først en lille indsigt heri den 10. oktober 2014, hvor dele af de powerpoint-slides, forvaltningen fremviste for den politisk afgrænsede kreds af byrådsmedlemmer og på et enkelt møde ikke-byrådsmedlemmer, blev offentliggjort.¹⁷

¹⁶ Fremgår af forvaltningens notat om mødedatoer for forhandlingsudvalget vedr. skolestruktur af 10. oktober 2014. Vedlagt som bilag 25. Link: <http://nemweb.randers.dk/NemAgenda/EnclosureFile.ashx?id=1810603>

¹⁷ Oversigt over offentliggjorte powerpoint-slides er vedlagt som bilag 34. Link: <https://bornogunge5-16.randers.dk/FrontEnd.aspx?id=183840>. Læg mærke til forvaltningens bemærkning:

“Der er ikke et sæt powerpoint fra hvert afholdt møde. Antallet af powerpoints stemmer ikke overens med antallet af møder i den politiske forhandlergruppe. Dette skyldes, at arbejdsdokumenterne netop er et dynamisk dokument, der løbende er blevet opdateret og ajourført, ligesom powerpoints er blevet genbrugt fra møde til møde.”

Således er der fortsat powerpoint-slides, der har været fremvist for forligskredsen, men som fortsat ikke er blevet offentliggjort.

Kapitel 1:

Anmodning om sagsindsigt

Den 5. april 2014 anmoder jeg om indsigt i arbejdet:

Hej alle

Aflysning er ok med mig, såfremt jeg orienteres om arbejdet på lige fod med og i samme øjeblik som den politisk afgrænsede kreds af byrådsmedlemmer, der deltager i forhandlingerne, jf. Statsforvaltningen Midtjyllands afgørelse af 6. april 2011 om Aarhus Kommunes udarbejdelse af nedskæringsoplæg alene til brug for en politisk afgrænset kreds af byrådsmedlemmer (se <http://www.aarhus.dk/~media/Dokumenter/Borgmesterens-Afdeling/Kommunikation/Nyheder-2011/2--kvartal/Udtalelse-fra-Statsforvaltningen.ashx>).

Såfremt ovenstående ikke imødekommes, vil jeg betragte det som lovstridigt, og jeg anmoder hermed borgmesteren om at sørge for, at loven overholdes i forbindelse med forhandlingerne om fremtidig skolestruktur.¹⁸

Omtrent samtidigt anmoder byrådsmedlemmerne Bjarne Overmark (Beboerlisten) og Mogens Nyholm (Radikale Venstre), der også er udelukkede fra forvaltningens og forligskredsens arbejde med en ny skolestruktur, om noget lignende.

Den 7. april 2014 svarer kommunaldirektør Hans Nikolaisen på anmodningerne:

Kære Kasper, Mogens og Bjarne

I har alle tre meldt bekræftende tilbage i forhold til, at det er i orden at aflyse mødet i den politiske styregruppe vedrørende skolestrukturen på onsdag den 9/4. Det er sket, og mødet er annulleret (også i kalenderen).

Foruden accepten af at aflyse mødet, har I på lidt forskellig måde anmodet om at få tilsendt skriftligt materiale om den fremtidige skolestruktur. Som svar på jeres spørgsmål, kan jeg oplyse, at forvaltningen ikke har udarbejdet skriftlige oplæg eller på anden vis udleveret materiale til enkelte byrådsmedlemmer om emnet. Forvaltningen har på møder kommenteret på mulige konsekvenser for udmøntning af de forskellige scenarier for den fremtidige skolestruktur, som man politisk har drøftet, og som den politiske styregruppe fik forelagt som principper for 1-2 år siden. Der er tale om foreløbige overvejelser, og der er som nævnt ikke udleveret materiale med konkrete beregninger.

Det skal understreges, at alle byrådsgrupper har mulighed for at mødes med forvaltningen og få foreløbige bemærkninger til alternative scenarier, i det omfang det er praktisk muligt og opgavemæssigt afgrænset til noget, som lader sig realisere.

Forvaltningen er fuldt opmærksom på, at fra det tidspunkt, hvor forvaltningen har udarbejdet en eller flere modeller, som er konkret gennemarbejdede og beskrevet i en form, der er egnet til udlevering, da vil et sådant materiale blive tilsendt hele byrådet.¹⁹

Den 8. april 2014 svarer jeg på kommunaldirektørens mail:

Jeg har anmodet om at blive orienteret på lige fod med og i samme øjeblik som den politisk afgrænsede kreds af byrådsmedlemmer, der deltager i forhandlingerne. Jf. Statsforvaltningen Midtjyllands afgørelse af 6. april 2011 om Aarhus Kommunes udarbejdelse af

¹⁸ Mail af 5. april 2014. Vedlagt som bilag 29. Link: <http://kasperfuhr.dk/wp-content/uploads/2014/05/Bilag-2-140405-Politisk-styregruppemøde-vedr-skolestruktur.pdf>

¹⁹ Mailkorrespondance af 14. maj 2014. Vedlagt som bilag 30. Se side 4. Link: <http://kasperfuhr.dk/wp-content/uploads/2014/05/Bilag-3-140514-Oplysninger-om-skolestruktur.pdf>

nedskæringsoplæg alene til brug for en politisk afgrænset kreds af byrådsmedlemmer (se <http://www.aarhus.dk/~media/Dokumenter/Borgmesterens-Afdeling/Kommunikation/Nyheder-2011/2--kvarstal/Udtalelse-fra-Statsforvaltningen.ashx>) skal informationer, der tilgår den politisk afgrænsede kreds af byrådsmedlemmer, der deltager i forhandlingerne, tilgå byrådets øvrige medlemmer, såfremt en af sidstnævnte anmoder herom. Idet en information er gjort tilgængelig for andre end borgmesteren og administrationen, har alle byrådsmedlemmer adgang til denne. Byrådet – herunder forhandlingskredsen – har ifølge Statsforvaltningen ingen ret til at begrænse sagsindsigten tidsmæssigt, hvorfor byrådsmedlemmer, der anmoder om indsigt i de oplysninger, der tilgår forhandlingskredsen, har ret til indsigt i oplysningerne i samme øjeblik, de gøres tilgængelige for forhandlingskredsen.

Jeg skal derfor anmode borgmesteren om at bekræfte, at han i sin egenskab af øverste daglige leder for forvaltningen vil sørge for, at forvaltningen orienterer mig og andre byrådsmedlemmer, der anmoder om sagsindsigt, på lige fod med og i samme øjeblik som forhandlingskredsen.

Endvidere anmoder jeg borgmesteren om at sørge for, at forvaltningens servicering af de byrådsmedlemmer, der står uden for forhandlingerne, er på niveau med serviceringen af forhandlingskredsen.

Hvis ovenstående giver anledning til spørgsmål, kontakter I mig bare.²⁰

²⁰ Ibid, s. 3

Kapitel 2:

Mindretallet får kendskab til powerpoint-slides

På et møde den 12. maj 2014 kommer en af deltagerne i de hemmelige og lukkede møder mellem forvaltningen og forligskredsen ved et uheld til at afsløre, at forvaltningen har fremlagt adskillige powerpoint-slides for forligskredsen.

Det fører til, at byrådsmedlem Kim Kristensen (Beboerlisten) samme dag anmoder om indsigt i disse:

Foranlediget af den korte debat på dagens møde i den politiske styregruppe vedr. ny skolestruktur skal jeg bede dig fremsende mig de svar og andet skriftligt materiale - herunder power points og slides - der er udarbejdet til møderne i den lukkede forhandlingsgruppe, som i dag består af partierne Venstre, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Det konservative Folkeparti og Socialistisk Folkeparti.

Såfremt du ikke ønsker at fremlægge materialet, vil jeg bede dig oplyse det i en mail og vedlægge oplysninger om klageadgang.

Såfremt der ikke findes sådant af forvaltningen udarbejdet materiale, bedes du meddele dette via mail.²¹

Den 13. maj 2014 retter jeg henvendelse til borgmester Claus Omann Jensen:

Hej Claus

På baggrund af din bekræftelse af, at forvaltningen har udarbejdet slides til brug for den politisk afgrænsede kreds af byrådsmedlemmer, der deltager i forhandlingerne om skolelukninger, anmoder jeg hermed om indsigt i omtalte slides.

Hvis anmodningen ikke imødekommes, vil jeg gerne have oplyst, på hvilket retsgrundlag du forholder mig og evt. andre interesserede byrådsmedlemmer disse oplysninger. Jeg vil også gerne have oplyst, hvorfor jeg – trods nedenstående anmodning – ikke har modtaget omtalte slides.

Jeg kunne desuden forstå på Henning Jensen Nyhuus' indlæg på dagens møde i styregruppen, at den politisk afgrænsede kreds af byrådsmedlemmer flere gange har bedt forvaltningen om at udarbejde omfattende undersøgelser til belysning af sagen.

Du og kommunaldirektøren gav endvidere udtryk for, at du – formentlig på baggrund af Mogens', Bjarnes og min anmodning om indsigt i de oplysninger, der tilgår forhandlingsgruppen - har tilrettelagt forvaltningens servicering af den politisk afgrænsede kreds af byrådsmedlemmer på en måde, så den alene foregår via slides og mundtlige oplæg.

Jeg skal i den forbindelse gøre borgmesteren opmærksom på følgende fra den i foregående mail omtalte afgørelse fra Statsforvaltningen:

”Det vil dermed efter statsforvaltningens opfattelse ikke være lovligt, at borgmesteren stiller forvaltningens bistand til rådighed for andre end kommunens styrende organer, f.eks. for bestemte partigrupper.

²¹ Se mailkorrespondance af 19. maj mellem forvaltningen og Kim Kristensen, s. 1-2. Vedlagt som bilag 31.

Det vil efter statsforvaltningens opfattelse heller ikke lovligt kunne besluttes af byrådets flertal, at forvaltningen skal bistå andre end kommunens styrende organer, bortset fra den sekretærbistand, der efter loven eller byrådets beslutning måtte blive stillet til rådighed for byrådets medlemmer

Statsforvaltningen finder altså, at det var lovstridigt, når kommunens administration i denne sag blev anvendt til at udarbejde et materiale til særligt brug for forligspartiernes grupper i byrådet.” (s. 12)

”Statsforvaltningen finder ikke, at byrådet lovligt har kunnet beslutte, at en politisk afgrænset kreds af byrådets medlemmer ved en særlig proces skulle inddrages i administrationens arbejde på denne måde og dermed give denne kreds en særlig indflydelse på det materiale, der senere skulle behandles i byrådet og dets organer. Det må antages, at byrådet efter styrelseslovens § 17, stk. 7, er forpligtet til at indrette sin administration sådan, at den fagligt er i stand til at give de politiske organer en tilstrækkelig teknisk-faglig rådgivning. Sikringen af byrådets beslutningsgrundlags ”politiske relevans” må antages at henhøre under borgmesteren som forvaltningens daglige ledelse, i næste omgang under magistraten som det for budgetforslaget ansvarlige organ. Den politiske behandling eller forbehandling må henhøre under byrådet eller dets ved forholdstalsvalg sammensatte organer.” (s.12-13)

Da jeg er overbevist om, at du er mindst lige så interesseret i, at forhandlingerne ikke foregår på et lovstridigt grundlag, som mig, er det min opfattelse, at ovenstående citater bør give anledning til, at du kontakter Statsforvaltningen med henblik på at få afklaret lovligheden af din tilrettelæggelse af forhandlingerne.

Hvis du har spørgsmål eller lignende, kontakter du mig bare.²²

²² Bilag 30, s. 1-3

Kapitel 3:

Endnu et afslag på sagsindsigt

Først den 19. maj 2014, efter Kim Kristensen og jeg flere gange har rykket for svar, svarer byrådssekretær Frederik Gammelgaard:

Kære Kasper og Kim (cc byrådets medlemmer)

Efter aftale med borgmesteren fremsendes vedlagte mail af 7. april 2014 fra Hans Nikolaisen samt supplerende notat som svar på de af jer rejste spørgsmål om de igangværende drøftelser om skolestrukturen. Borgmesteren henholder sig hertil.

Vedr. spørgsmål om klageadgang henvises til, at klage over forvaltningens sagsbehandling kan indbringes for Statsforvaltningen, Tilsynet med kommunerne.²³

Den af byrådssekretæren omtalte mail af 7. april 2014 fra Hans Nikolaisen er gengivet ovenfor. Det supplerende notat er vedlagt som bilag 33.

Af det supplerende notat fremgår:

De rejste spørgsmål er i vidt omfang besvaret i mail af 7. april 2014. Der henvises derfor til dette svar. I relation til den tilsynssag, som Kasper Fuhr Christensen refererer til, bemærkes supplerende følgende:

Tilsynsagen adskiller sig væsentligt fra den foreliggende sag. I tilsynssagen havde byrådet således tilrettelagt en proces, hvor administrationens forslag til udmøntning af budgetreduktioner skulle forelægges en på forhånd defineret del af byrådet (budgetforligspartierne) uden at den resterende del af byrådet havde samme mulighed. Dette fandt tilsynet ulovligt. I sagen havde forvaltningen således udarbejdet et konkret beslutningsoplæg til byrådet og forelagt dette for nogle, men ikke alle byrådsmedlemmer. Statsforvaltningen finder, at det ikke var lovligt, at en politisk afgrænset kreds af byråds medlemmer ved en særlig proces skulle inddrages i administrationens arbejde på denne måde og dermed give denne kreds en særlig indflydelse på det materiale, der senere skulle behandles i byrådet og dets organer.

I nærværende sag forholder det sig væsentligt anderledes.²⁴

(...)

Forskellige partigrupper har på baggrund heraf taget initiativ til politisk at drøfte mulige konsekvenser for udmøntning af de forskellige scenarier for den fremtidige skolestruktur. I den forbindelse er forvaltningen anmodet om teknisk og mundtligt at give sine foreløbige bemærkninger på mulige konsekvenser for udmøntning af de forskellige scenarier.²⁵

(...)

De pågældende slides er således alene udarbejdet som praktisk støtte for forvaltningen i forbindelse med besvarelse af spørgsmål, men er ikke udarbejdet i en form til brug for eller

²³ Mail af 19. maj 2014 fra Frederik Gammelgaard, s. 1. Vedlagt som bilag 32.

²⁴ Forvaltningens supplerende notat af 19. maj 2014, s. 1. Vedlagt som bilag 33.

²⁵ Ibid, s. 1

afgivet til partigrupper eller enkelte byrådsmedlemmer. De pågældende slides skal dermed heller ikke udleveres.²⁶

(...)

Der er dermed ikke – som i tilsynssagen - tale om, at der er tilrettelagt en særlig administrativ proces, hvorefter nogle, men ikke alle byrådsmedlemmer, inddrages i administrationens arbejde, hvorefter denne kreds har en særlig indflydelse på et administrativt udarbejdet materiale. Det er således som nævnt slet ikke udarbejdet et sådan materiale fra administrationens side.²⁷

(...)

Fremgangsmåden ses således at være i fuld overensstemmelse med statsforvaltningens udtalelse, hvoraf bl.a. fremgår, at ”Beslutningsforberedelse og rådgivning må skulle ske med henblik på, at alle de ansvarsbærende medlemmer af byrådet skal have ligeligt og fornødent grundlag for at træffe eller virke for de beslutninger, de politisk ønsker. Forvaltningens indsats må efter statsforvaltningens opfattelse ikke prioriteres på en sådan måde, at forslag fra bestemte af byrådets medlemmer af partipolitiske årsager får særlig gunstig eller ugunstig forberedelse i forvaltningen.”

Forvaltningen er fuldt opmærksom på, at fra det tidspunkt, hvor forvaltningen har udarbejdet en eller flere modeller, som er konkret gennemarbejdede og beskrevet med henblik på politisk behandling, vil et sådant materiale blive forelagt hele byrådet på sædvanlig vis.²⁸

²⁶ Ibid, s. 1-2

²⁷ Ibid, s. 2

²⁸ Ibid, s. 2

Kapitel 4:

Vildledende notat til byrådet

Det supplerende notat af 19. maj 2014 er imidlertid i modstrid med de tids- og procesplaner, der fremgår af de powerpoint-slides, der blev fremvist på møderne mellem forvaltningen og forligskredsen den 12. maj 2014 (hvor også repræsentanter fra de fem partiers baglande deltog og fik forelagt omtalte slides) og 26. maj 2014, og som offentligheden og den politiske opposition først fik adgang til den 10. oktober 2014. De omtalte slides er vedlagt som bilag 40, 41 og 42 og indeholder identiske tids- og procesplaner (et “før sommer”-scenarie og et “efter sommer”-scenarie).

Planerne fremgår af udklip 1 og 2.

UDKLIP 1: Tids- og procesplan for “før sommer”-scenarie fremlagt på møderne mellem forligskredsen og forvaltningen den 12. maj 2014 (hvor også repræsentanter fra de fem partiers baglande deltog) og 26. maj 2014²⁹

Tids- og procesplan (*EFTER SOMMER*)

UDKAST TIL TIDS- OG PROCESPLAN VED EN EVT. ÆNDRET SKOLESTRUKTUR

Behandling af strukturoplægget i den politiske styregruppe	14. August 2014
Behandling af strukturoplæg i Børn og Skoleudvalget. På dette møde forudsættes det, at Børn og skoleudvalget godkender strukturoplægget, hvorefter det sendes videre til behandling i økonomiudvalget og byrådet.	19. august 2014
Strukturoplægget behandles og godkendes i økonomiudvalget.	25. august 2014
Strukturoplægget behandles og godkendes i byrådet. Herefter sendes høringsforslaget i offentlig høring i de obligatoriske 8 uger.	1. september 2014
Forslaget sendes i høring	2. september 2014
Eventuelle møder mellem skolebestyrelser, faglige organisationer, skolelederforeningen m.fl. og politisk styregruppe.	
Indkommer der indsigelser i høringsperioden, skal denne forlænges med yderligere 4 uger. Det vil sige alt i alt 12 uger. (Datoen der står efter / og dermed rykker hele processen).	Svar retur 27. oktober 2014/ 24. november 2014
Behandling af strukturoplægget i den politiske styregruppe	12. november 2014/ 4. december 2014
Behandling og godkendelse af strukturoplægget i Børn og Skoleudvalget (efter høringsperiodens afslutning).	18. november 2014/ 9. december 2014
Behandling og godkendelse af strukturoplægget i økonomiudvalget (efter høringsperiodens afslutning).	1. december 2014/ 5. januar 2015
Behandling og endelig godkendelse af strukturoplægget i byrådet (efter høringsperiodens afslutning).	8. december 2014/ 15. januar 2015

²⁹ Udklip af slides fra Randers Kommunes hjemmeside med titlen “Oplæg 12. maj arbejdsslides DLP og TB III”, s. 24. Vedlagt som bilag 40.

UDKLIP 2: Tids- og procesplan for “efter sommer”-scenarie fremlagt på møderne mellem forligskredsen og forvaltningen den 12. maj 2014 (hvor også repræsentanter fra de fem partiers baglande deltog) og 26. maj 2014³⁰

Tids- og procesplan **(FØR SOMMER)**

UDKAST TIL TIDS- OG PROCESPLAN VED EN EVT. ÆNDRET SKOLESTRUKTUR	
Behandling af strukturoplægget i den politiske styregruppe	17. Juni 2014
Behandling af strukturoplæg i Børn og Skoleudvalget. På dette møde forudsættes det, at Børn og skoleudvalget godkender strukturoplægget, hvorefter det sendes videre til behandling i økonomiudvalget og byrådet.	17. juni 2014 <i>Ekstraordinært børn og skoleudvalgsmøde</i>
Strukturoplægget behandles og godkendes i økonomiudvalget.	19. juni 2014 <i>Ekstraordinært økonomiudvalgsmøde</i>
Strukturoplægget behandles og godkendes i byrådet. Herefter sendes høringsforslaget i offentlig høring i de obligatoriske 8 uger.	24. juni 2014 <i>Ekstraordinært byrådsmøde</i>
Forslaget sendes i høring	1. juli 2014 (perioden 1. juli til 31 juli 2014 tæller ikke med i den 8 ugers høringsperiode. Høringsperioden starter således "officielt" 1. august 2014)
<i>Eventuelle møder mellem skolebestyrelser, faglige organisationer, skolelederforeningen m.fl. og politisk styregruppe.</i>	
Indkommer der indsigelser i høringsperioden, skal denne forlænges med yderligere 4 uger. Det vil sige alt i alt 12 uger. (Datoen der står efter / og dermed rykker hele processen).	Svar retur 26. september 2014/ 24. oktober 2014
Behandling af strukturoplægget i den politiske styregruppe	22. oktober 2014/ 12. november 2014
Behandling og godkendelse af strukturoplægget i Børn og Skoleudvalget (efter høringsperiodens afslutning).	28. oktober 2014/ 18. november 2014
Behandling og godkendelse af strukturoplægget i økonomiudvalget (efter høringsperiodens afslutning).	10. november 2014/ 1. december 2014
Behandling og endelig godkendelse af strukturoplægget i byrådet (efter høringsperiodens afslutning).	17. november 2014/ 8. december 2014

Det fremgår af således af ovenstående udklip, at Randers Kommunes administration på det tidspunkt, hvor det supplerende notat af 19. maj blev udarbejdet og fremsendt til byrådets medlemmer, arbejdede ud fra en plan, hvor “den politiske styregruppe”, dvs. forligskredsen, skulle foretage en egentlig politisk forbehandling af strukturoplægget enten den 17. juni 2014 eller den 14. august 2014, alt efter hvilket af de to scenarier der blev valgt.

I det supplerende notat af 19. maj skriver forvaltningen, at sagen adskiller sig fra tilsynssagen (Statsforvaltningens udtalelse af 6. april 2011 om Aarhus Byråds udmøntning af budgetreduktioner), idet forvaltningen i tilsynssagen havde:

(...) udarbejdet et konkret beslutningsoplæg til byrådet og forelagt dette for nogle, men ikke alle byrådsmedlemmer. Statsforvaltningen finder, at det ikke var lovligt, at en politisk afgrænset kreds af byrådets medlemmer ved en særlig proces skulle inddrages i administrationens arbejde på denne måde og dermed give denne kreds en særlig indflydelse på det materiale, der senere skulle behandles i byrådet og dets organer.

³⁰ Ibid, s. 25.

I nærværende sag forholder det sig væsentligt anderledes.³¹

Ovenstående må imidlertid betragtes som vildledende og misvisende, idet forvaltningen - på trods af, at de i ovenstående påstår det modsatte - på dette tidspunkt arbejdede med en plan, hvor forligskredsen skulle foretage en politisk forbehandling af forslaget, dvs.:

- 1) forvaltningen var i gang med at udarbejde et konkret beslutningsoplæg, som det i første omgang ville forelægge for nogle, men ikke alle byrådsmedlemmer, og
- 2) det fremgår af ovenfor nævnte tids- og procesplaner samt de øvrige af 10. oktober 2014 slides³², som alene blev fremlagt for forligskredsen og på et enkelt møde forligspartiernes baglande, at de lukkede og hemmelige møder mellem forvaltningen og forligskredsen havde til formål at inddrage en politisk afgrænset kreds af byrådets medlemmer, nemlig forligskredsen, i forvaltningens arbejde ved en særlig proces, således forligskredsen kunne få en særlig indflydelse på det materiale, der senere skulle behandles i børn- og skoleudvalget, økonomiudvalget og byrådet.

Af de slides, der blev fremlagt for forligskredsen på mødet med forvaltningen den 27. juni, fremgår, at forvaltningen på dette tidspunkt arbejder med en hemmelig og intern tidsplan i forhold til "forhandlergruppen", dvs. forligskredsen, og en officiel og offentlig tidsplan. Omtalte slides er vedlagt som bilag 43. Omtalte tidsplan fremgår af udklip 3.

(Se næste side)

³¹ Forvaltningens supplerende notat af 19. maj 2014, s. 1. Vedlagt som bilag 33.

³² Se bilag 34 for oversigt over arbejdsplaner vedrørende skolestruktur. De i oversigten omtalte slides er vedlagt som bilag 35-49, jf. bilagslisten.

UDKLIP 3: Tidsplan fremlagt på mødet mellem forligskredsen og forvaltningen den 27. juni³³

Tidsplan

Den interne tidsplan ift. forhandlergruppen	Møder
Afsluttende møde i forhandlergruppen. Gennemgang af høringsmateriale + kommunikationsplan	18. juni 2014
Kvalitetssikring af høringsmaterialet	1. juli til 1. aug. 2014
Møde i forhandlergruppen forud for offentliggørelsen af høringsmaterialet	7. aug. 2014 (forslag)
Den officielle tidsplan	Møder
Offentliggørelse af høringsmaterialet på Børn og Skoleudvalgets dagsorden	13. aug. 2014
Behandling af strukturoplæg i Børn og Skoleudvalget. Forudsættes godkendt med henblik på videre behandling i økonomiudvalget(ØU) og byrådet (BY)	19. aug. 2014
Strukturoplægget behandles og godkendes i økonomiudvalget	25. aug. 2014
Strukturoplægget behandles og godkendes i byrådet	1. sep. 2014
Forslaget sendes i høring	2. sep. 2014
Indkommer der indsigelser i høringsperioden, skal denne forlænges med yderligere 4 uger. Det vil sige alt i alt 12 uger. (Datoen der står efter / og dermed rykker hele processen).	Svar 27. okt. / 24. nov. 2014
Behandling og godkendelse af strukturoplægget i Børn og Skoleudvalget (efter høringsperioden)	18. nov. / 9. dec. 2014
Behandling og godkendelse af strukturoplægget i ØU (efter høringsperiodens afslutning)	1.dec. / 5. jan. 2015
Behandling og endelig godkendelse af strukturoplægget i BY (efter høringsperiodens afslutning)	8. dec. / 15. jan. 2015

Det fremgår af forvaltningens notat om mødedatoer for forhandlingsudvalget vedr. skolestruktur af 10. oktober 2014 (vedlagt som bilag 25), at ovenstående tidsplan er tæt på at overensstemme med sagens faktiske forløb, idet det dog skal præciseres, at der blev holdt et møde mellem forvaltningen og forligskredsen den 27. juni 2014, samt at møderne mellem forvaltningen og forligskredsen fortsatte efter 7. august 2014, jf. bilag 25.

Ovenstående tidsplan viser, at forvaltningen den 18. juni 2014 fremlagde høringsmaterialet for forligskredsen, hvor vi må antage, at der blev foretaget en politisk forbehandling med henblik på, at eventuelle korrektioner kunne foretages i forbindelse med kvalitetssikringen af høringsmaterialet, hvorefter det igen blev fremlagt for og behandlet af forligskredsen den 7. august, idet det dog skal nævnes, at det af bilag 25 fremgår, at et ekstra møde den 27. juni var nødvendigt.

Med andre ord fremlagde forvaltningen et konkret beslutningsoplæg for en politisk afgrænset kreds af byrådets medlemmer, nemlig forligskredsen, på møderne den 18. juni, 27. juni og 7. august 2014. Set i lyset heraf må forvaltningens supplerende notat af 19. maj betegnes som svært vildledende og misvisende.

³³ Udklip fra slides fra Randers Kommunes hjemmeside med titlen "Plancher skolestruktur 27 juni", s. 2. Vedlagt som bilag 43.

Den 8. august 2014 - dvs. dagen efter forligskredsens endelige forbehandling - inviterede børn-, skole- og kulturdirektør Lars Keld Hansen byrådets medlemmer til et informationsmøde den 13. august 2014 om forslag til den fremtidige skolestruktur. Af invitationen fremgår:

Forslaget er udarbejdet af Børn og Skoleforvaltningen på baggrund af tilkendegivelser fra politiske drøftelser blandt 26 byrådsmedlemmer.³⁴

Den 13. august 2014 offentliggør forvaltningen sit forslag til ny skolestruktur: Fremtidens skolevæsen i Randers Kommune. Heraf fremgår:

Der har desuden været en række politiske drøftelser i foråret 2014 blandt 26 byrådsmedlemmer om skolestruktur.³⁵

Hermed bekræfter forvaltningen, at forligskredsen ved en særlig proces blev inddraget i forvaltningens arbejde, således den fik en særlig indflydelse på det materiale, der senere blev behandlet i børn- og skoleudvalget, økonomiudvalget og byrådet. Det står i klar til modstrid til forvaltningens supplerende notat af 19. maj 2014, hvor det netop påstås, at noget sådant ikke skulle finde sted.

³⁴ Lars Keld Hansens invitation af 8. august 2014 til informationsmøde om forslag til den fremtidige skolestruktur. Vedlagt som bilag 50.

³⁵ Fremtidens skolevæsen i Randers Kommune, s. 5. Vedlagt som bilag 2. Link: <http://bornogunge5-16.randers.dk/FrontEnd.aspx?id=174891>)

Kapitel 5:

Klage til Statsforvaltningen

Den 27. maj 2014 påklager byrådsmedlemmerne Kim Kristensen, Jens Laursen, Bjarne Overmark og jeg afslaget på sagsindsigt af 19. maj 2014 til Statsforvaltningen:

Til Statsforvaltningen

I henhold til § 50 i Lov om kommunernes styrelse anmodes Statsforvaltningen om en udtalelse om, hvorvidt det er i overensstemmelse med Lov om kommunernes styrelse, at forvaltningen i Randers Kommune udarbejder oplæg til en ny skolestruktur alene til brug for en politisk afgrænset kreds af byrådsmedlemmer og ikke-byrådsmedlemmer (de i drøftelserne deltagende partiers forhandlingsdelegationer), kaldet forhandlingskredsen, og i forlængelse heraf hvorvidt det er i overensstemmelse med nævnte lov, at borgmesteren på trods af anmodninger om indsigt forholder undertegnede dokumenter fremvist for ovenfor nævnte gruppe med henvisning til, at materialet efter hans opfattelse ikke foreligger i endelig form, og at materialets lagringsformat ("Powerpoint-slides") skulle undtage det fra den af § 9 i Lov om kommunernes styrelse følgende ret til sagsindsigt for byrådsmedlemmer.

Undertegnede har flere gange gjort borgmesteren opmærksom på Statsforvaltningens udtalelse af 6. april 2011 om Aarhus Byråds udmøntning af budgetreduktioner og finder i medfør af denne, at borgmesterens tilrettelæggelse af forvaltningens udarbejdelse af en ny skolestruktur samt hans forholdelse af ovenfor omtalte dokumenter er lovstridig. Vi finder ikke, at dokumenternes lagringsformat kan lægges til grund for at undtage disse fra den af § 9 i Lov om kommunernes styrelse følgende ret til sagsindsigt for byrådsmedlemmer og henviser endvidere til, at det af omtalte udtalelse fra Statsforvaltningen fremgår, at byrådsmedlemmers anmodning om sagsindsigt ikke kan afvises på grundlag af, at materialet ifølge borgmesteren ikke foreligger i endelig form, hvis dokumentet samtidig er gjort tilgængelig for personer uden for kredsen af administrative medarbejdere og borgmesteren som forvaltningens øverste daglige leder. (Fodnote 1)

Vi skal desuden gøre Statsforvaltningen opmærksom på, at vi via en person fra ovenfor omtalte kreds er blevet bekendt med, at forvaltningens oplæg netop skulle have fået den i forhold til sammenhængen atypiske form ("Powerpoint-slides") med henblik på at forholde os omtalte dokumenter, da vi allerede tidligt i forløbet anmodede om sagsindsigt. Samme kilde har gjort os bekendt med, at møderne skulle foregå på den måde, at hver partigruppe har en sekretær, som skriver de fremviste slides af, og at forvaltningen efter hvert slide spørger forsamlingen, om alle har nået at skrive det af.

Vi mener derfor, der er grundlag for mistanke om, at borgmesterens tilrettelæggelse af forvaltningens behandling af denne sag har til hensigt at nægte bestemte byrådsmedlemmer, herunder undertegnede, sagsindsigt.

Liste over vedlagte bilag til belysning af sagen kan findes på næste side. Såfremt Statsforvaltningen skulle få brug for supplerende oplysninger fra undertegnede, står vi til rådighed.

(Fodnote 1: Side 15: "Det er statsforvaltningens opfattelse, at i det mindste fra det tidspunkt, hvor et dokument af administrationen er gjort tilgængeligt for personer uden for kredsen af administrative medarbejdere og borgmesteren som administrationens øverste daglige leder, må ethvert kommunalbestyrelsesmedlem have krav på indsigt i det efter anmodning.")³⁶

På baggrund heraf anmoder Statsforvaltningen den 30. juni 2014 Randers Kommune om at afgive en udtalelse til sagen.³⁷

³⁶ Kim Kristensen, Jens Laursen, Bjarne Overmark og Kasper Fuhr Christensens klage til Statsforvaltningen af 27. maj 2014, s. 1-2. Vedlagt som bilag 51.

³⁷ Se Statsforvaltningens henvendelse af 30. juni 2014 til Randers Kommune. Vedlagt som bilag 52.

Kapitel 6:

Byrådsflertallet og forvaltningen vildleder Statsforvaltningen

Den 1. september 2014 vedtager et flertal i Randers Byråd angående svar til Statsforvaltningen at henholde sig til forvaltningens notat af 15. juli 2014 vedr. de politiske drøftelser om skolestruktur.³⁸ Af omtalte notat fremgår:

I forbindelse med de politiske drøftelser er forvaltningen anmodet om teknisk bistand, således at forvaltningen mundtligt har givet sine foreløbige bemærkninger på mulige konsekvenser for udmøntning af forskellige scenarier.³⁹

Således erkender forvaltningen, at den har ydet teknisk bistand til en politisk afgrænset kreds af byrådets medlemmer (forligskredsen). Idet jeg i mail af 5. april 2014 gjorde byrådet og forvaltningen opmærksom på Statsforvaltningens udtalelse af 6. april 2011 om Aarhus Byråds udmøntning af budgetreduktioner⁴⁰, må det imidlertid undre, at forvaltningen og byrådsflertallet finder, at den teknisk bistand, forvaltningen ydede til forligskredsen, var lovlig, idet der af omtalte tilsynsudtalelse fremgår:

Det vil dermed efter statsforvaltningens opfattelse ikke være lovligt, at borgmesteren stiller forvaltningens bistand til rådighed for andre end kommunens styrende organer, f.eks. for bestemte partigrupper.

Det vil efter statsforvaltningens opfattelse heller ikke lovligt kunne besluttes af byrådets flertal, at forvaltningen skal bistå andre end kommunens styrende organer, bortset fra den sekretærbistand, der efter loven eller byrådets beslutning måtte blive stillet til rådighed for byrådets medlemmer.

Statsforvaltningen finder altså, at det var lovstridigt, når kommunens administration i denne sag blev anvendt til at udarbejde et materiale til særligt brug for forligspartiernes grupper i byrådet.⁴¹

I medfør heraf gøres det gældende, at byrådsflertallet og forvaltningen vidste eller burde have vidst, at det ikke var lovligt, at forvaltningens bistand blev stillet til rådighed for en politisk afgrænset kreds af byrådets medlemmer.

Af byrådsflertallets svar til Statsforvaltningen fremgår endvidere:

Forvaltningen har ikke i den forbindelse udarbejdet beslutningsoplæg, baggrundsnotater eller på anden vis produceret eller udleveret materiale til enkelte byrådsmedlemmer om emnet. Forvaltningen har af praktiske årsager benyttet tekniske hjælpemidler i form af power-point til støtte

³⁸ Se referat af byrådets behandling af sag BY 14/223: Svar til Tilsynet om afslag på sagsindsigt i sag om ny skolestruktur. Vedlagt som bilag 53. Link: http://nemweb.randers.dk/NemAgenda/DocumentView.aspx?document_id=1797837

³⁹ Forvaltningens notat af 15. juli 2014 vedr. de politiske drøftelser om skolestruktur, s. 1. Notatet er vedlagt som bilag 54. Link: <http://nemweb.randers.dk/NemAgenda/EnclosureFile.ashx?id=1796741>

⁴⁰ Vedlagt som bilag 55.

⁴¹ Statsforvaltningens udtalelse af 6. april 2011 om Aarhus Byråds udmøntning af budgetreduktioner, s. 12

for den mundtlige kommentering, men der er som nævnt intet materiale udleveret til enkelte byrådsmedlemmer.⁴²

Det fremgår af foranstående tidsplan af 27. juni 2014 (udklip 3), at forligskredsen blev præsenteret for høringsmaterialet på sit møde med forvaltningen den 18. juni 2014. Endvidere må vi formode, at det også blev behandlet på møderne mellem forligskredsen og forvaltningen den 27. juni og 7. august. Idet høringsmaterialet må være at sidestille med et beslutningsoplæg, og at høringsmaterialet netop var produceret af forvaltningen til en politisk afgrænset kreds af byrådets medlemmer (forligskredsen) gøres det gældende, at ovenstående uddrag af byrådsflertallets svar til Statsforvaltningen er vildledende.

Af svaret til Statsforvaltningen fremgår endvidere:

I tilsynssagen havde byrådet tilrettelagt en proces, hvor administrationens forslag til udmøntning af budgetreduktioner skulle forelægges en på forhånd defineret del af byrådet (budgetforligspartierne) uden at den resterende del af byrådet havde samme mulighed. Dette fandt tilsynet ulovligt. I sagen havde forvaltningen således udarbejdet et konkret beslutningsoplæg til byrådet og forelagt dette for nogle, men ikke alle byrådsmedlemmer. Statsforvaltningen finder, at det ikke var lovligt, at en politisk afgrænset kreds af byrådets medlemmer ved en særlig proces skulle inddrages i administrationens arbejde på denne måde og dermed give denne kreds en særlig indflydelse på det materiale, der senere skulle behandles i byrådet og dets organer.⁴³

I nærværende sag havde byrådsflertallet tilrettelagt en proces, hvor forvaltningens forslag til høringsmateriale blev fremlagt for en politisk afgrænset kreds af byrådets medlemmer (forligskredsen) på mødet mellem forvaltningen og forligskredsen den 18. juni 2014 og formentlig også på møderne den 27. juni 2014 og 7. august 2014. Den politiske opposition var udelukket fra disse møder og blev således forholdt de omtalte oplysninger.

I nærværende sag havde byrådsflertallet tilrettelagt en særlig proces, hvorved forligskredsen blev inddraget i forvaltningens arbejde, således kredsen fik en særlig indflydelse på det materiale, der senere blev behandlet i børn- og skoleudvalget, økonomiudvalget og byrådet. At forvaltningens forslag til ny skolestruktur blev til i en sådan særlig proces fremgår klart af de 10. oktober 2014 offentliggjorte slides fra møderne mellem forligskredsen og forvaltningen, Lars Keld Hansens invitation af 8. august 2014 samt ovenfor fremhævede tids- og procesplaner.

Ovenstående uddrag må således også betragtes som vildledende.

Som følge heraf må også det følgende uddrag vurderes at være vildledende:

Det bemærkes indledningsvis, at nærværende sag adskiller sig væsentligt fra den nævnte tilsynssag. I tilsynssagen havde byrådet som nævnt tilrettelagt en proces, hvor administrationens forslag til udmøntning af budgetreduktioner skulle forelægges en på forhånd defineret del af byrådet (budgetforligspartierne) uden at den resterende del af byrådet havde samme mulighed. Dette fandt tilsynet ulovligt. I sagen havde forvaltningen således udarbejdet et konkret beslutningsoplæg til byrådet og forelagt dette for nogle, men ikke alle byrådsmedlemmer. I nærværende sag har

⁴² Forvaltningens notat af 15. juli 2014 vedr. de politiske drøftelser om skolestruktur, s. 1

⁴³ Ibid, s. 2.

forskellige partigrupper derimod på eget initiativ drøftet mulige konsekvenser for udmøntning af forskellige scenarier for den fremtidige skolestruktur. I den forbindelse er forvaltningen anmodet om teknisk og mundtligt at give sine foreløbige bemærkninger på mulige konsekvenser for udmøntning af de forskellige scenarier. Forvaltningen har ikke i den forbindelse udarbejdet beslutningsoplæg, baggrundsnotater eller på anden vis produceret eller fysisk udleveret materiale til enkelte byrådsmedlemmer om emnet.

Der er dermed ikke – som i tilsynssagen - tale om, at der er tilrettelagt en særlig administrativ proces, hvorefter nogle, men ikke alle byrådsmedlemmer, inddrages i administrationens arbejde, hvorefter denne kreds har en særlig indflydelse på et administrativt udarbejdet materiale. Det er således som nævnt slet ikke udarbejdet et sådan materiale fra administrationens side.⁴⁴

På trods af, at forvaltningen og byrådsflertallet på dette tidspunkt vidste, at høringsmaterialet og modellen var blevet præsenteret for og politisk forbehandlet af forligskredsen, anføres følgende i svaret til Statsforvaltningen:

Forvaltningen er fuldt opmærksom på, at fra det tidspunkt, hvor forvaltningen har udarbejdet en eller flere modeller, som er konkret gennemarbejdede og beskrevet med henblik på politisk behandling, vil et sådant materiale blive forelagt hele byrådet på sædvanlig vis.⁴⁵

Alene på baggrund af ovenstående må byrådsflertallets svar til Statsforvaltningen af 1. september 2014 betragtes som stærkt vildledende. Som det vil fremgå af kapitel 8, skulle det senere vise sig, at byrådets svar indeholdt endnu flere fejlagtigheder.

⁴⁴ Ibid, s. 3

⁴⁵ Ibid, s. 3

Kapitel 7:

Mindretalsudtalelse

Den 5. september 2014 afgav Bjarne Overmark og jeg en fælles mindretalsudtalelse til Statsforvaltningen i relation til det af byrådsflertallet vedtagne svar:

Til Randers Kommune v/Frederik Gammelgaard med kopi til Statsforvaltningen

Hermed følgende mindretalsudtalelse, som bedes med sendt flertalssvaret til statsforvaltningen i ovennævnte sag. Samtidig anmodes om kopi af den konkrete skrivelse Randers Kommune fremsender til statsforvaltningen i sagen.

Mindretallet (Velfærdslisten og Beboerlisten) bemærker følgende:

Følgende fremgår af skrivelse af 8.8.2014 fra Børn og Skoledirektør Lars Keld Hansen til byrådets medlemmer:

”Et forslag til ny skolestruktur i Randers Kommune vil snart blive fremlagt. Forslaget er udarbejdet af Børn og Skoleforvaltningen på baggrund af tilkendegivelser fra politiske drøftelser blandt 26 byrådsmedlemmer. Forslaget tager afsæt i de bærende principper, som blev besluttet af byrådet i processen om fremtidens folkeskole.” Forannævnte fremgår desuden flere steder på Randers Kommunes hjemmeside.

Dette skal sammenholdes med følgende tilkendegivelse i afgørelse af 6.4.2011 fra statsforvaltningen:

”Statsforvaltningen finder ikke, at byrådet lovligt har kunnet beslutte, at en politisk afgrænset kreds af byrådets medlemmer ved en særlig proces skulle inddrages i administrationens arbejde på denne måde og dermed give denne kreds en særlig indflydelse på det materiale, der senere skulle behandles i byrådet og dets organer.” Samt ”Det er statsforvaltningens opfattelse, at i det mindste fra det tidspunkt, hvor et dokument af administrationen er gjort tilgængeligt for personer uden for kredsen af administrative medarbejdere og borgmesteren som administrationens øverste daglige leder, må ethvert kommunalbestyrelsesmedlem have krav på indsigt i det efter anmodning.” Endvidere ”Den politiske behandling eller forbehandling må henhøre under byrådet eller dets ved forholdstalsvalg sammensatte organer.”

Vi er som mindretal for det første blevet nægtet adgang til de mange møder forvaltningen har haft med forannævnte 26 byrådsmedlemmer.

For det andet er vi blevet nægtet adgang det materiale, som forvaltningen via powerpoints har præsenteret for de nævnte 26 byrådsmedlemmer på de mange møder. Det bemærkes at mindretallet flere gange forgæves har anmodet om løbende sagsindsigt i det materiale som forvaltningen har udarbejdet til møderne i 26-mandsgruppen.

For det tredje blev byrådsmedlem/Børn & Skoleudvalgsfmd. Bjarne Overmark tirsdag d. 12.8.2014 nægtet adgang til det færdige materiale, som forvaltningen havde udarbejdet om skolestruktursagen (jf. særskilt til statsforvaltningen indsendt klage desangående).

Statsforvaltningen anmodes om at udtale kritik af det passerede samt pålægge Randers Kommune at udlevere kopi af de forannævnte powerpoints, idet vi forlods skal give udtryk for vores bekymring over forvaltningens principløshed i relation til lovgivningen blot for at please byrådsflertallet og for at undgå fortløbende offentlig debat.⁴⁶

⁴⁶ Mail af 5. september 2014: Mindretalsudtalelse til Statsforvaltningen vedrørende ulovlig tilbageholdelse af oplysninger og dokumenter i skolestruktursagen jf. pkt. 223 på byrådsmødet mandag d. 1.9.2014. Vedlagt som bilag 56.

Kapitel 8: Udlevering af papirer afsløres

Fredag den 3. oktober 2014 bliver jeg bekendt, at der i forbindelse med sagen om ny skolestruktur formentlig har været udlånt dokumenter til en række byrådsmedlemmer. Derfor sender jeg kort før midnat en mail til kommunaldirektør Hans Nikolaisen:

Kære Hans

Kan du be- eller afkræfte, at embedsværket i forbindelse med de lukkede skoleforhandlingerne, hvor kun en politisk udvalgt kreds af byrådsmedlemmer (forligskredsen) deltog, udlånte dokumenter til mødedeltagerne, der - efter at have læst dokumenterne - afleverede dem igen i løbet af mødet eller ved dets slutning?⁴⁷

På baggrund af mailen beder kommunaldirektøren fire af sine medarbejdere om at forholde sig til spørgsmålet. De tre af medarbejderne svarer, at de ikke kender noget til et sådant udlån af dokumenter til byrådsmedlemmer. Imidlertid svarer en af medarbejderne, at han i forbindelse med et ekstraordinært møde i den socialdemokratiske byrådsgruppe den 14. juli 2014 udlånte dokumenter til mødedeltagerne, der efter at have læst dokumenterne afleverede dem igen ved mødets slutning. Papirerne blev herefter makuleret. Dagen efter blev der givet en tilsvarende gennemgang for et enkelt medlem af den socialdemokratiske byrådsgruppe.⁴⁸

Afsløringen dokumenterede:

- 1) at byrådsflertallet med sin vedtagelse af 1. september 2014 af svar til Statsforvaltningen videregav klart forkerte og vildledende oplysninger til Statsforvaltningen,
- 2) at mindst 10 byrådsmedlemmer (den socialdemokratiske gruppe) var vidende herom, og
- 3) at selv efter den i medfør af Statsforvaltningens udtalelse af 6. april 2011 om Aarhus Byråds udmøntning af budgetreduktioner åbenlyst forkerte retsopfattelse, der udtrykkes i byrådsflertallets svar til Statsforvaltningen af 1. september 2014 og forvaltningens notat af 19. maj 2014, blev byrådsmindretallet forholdt oplysninger, idet vi så skulle have haft adgang til de til den socialdemokratiske gruppe udleverede dokumenter senest 14. juli 2014.

Af byrådsflertallets svar til Statsforvaltningen af 1. september 2014 fremgår:

Forvaltningen har af praktiske årsager benyttet tekniske hjælpemidler i form af power-point til støtte for den mundtlige kommentering, men der er som nævnt intet materiale udleveret til enkelte byrådsmedlemmer.⁴⁹

(...)

⁴⁷ Se Kommunaldirektør Hans Nikolaisens redegørelse til byrådet af 9. oktober 2014, s. 1. Vedlagt som bilag 57.

⁴⁸ Ibid.

⁴⁹ Forvaltningens notat af 15. juli 2014 vedr. de politiske drøftelser om skolestruktur, s. 1

“Der vil imidlertid også være tale om afgivelse i lovens forstand, hvis myndigheden har gjort det muligt for udenforstående at gøre sig bekendt med dokumentet på en måde og i et omfang, der ganske må ligestilles med, at dokumentet er gjort fysisk tilgængeligt for udenforstående. Et dokument vil således være afgivet, hvis embedsfolk på et møde udlåner det pågældende dokument til de øvrige mødedeltagere, der – efter at have læst dokumentet – afleverer det igen ved mødets afslutning.”⁵⁰
(forvaltningens kursivering)

(...)

De pågældende power-points har som nævnt været en praktisk foranstaltning for forvaltningen, der er anvendt til støtte for den mundtlige kommentering, men de pågældende power-points er ikke udleveret til eller på anden måde gjort fysisk tilgængelig for enkelte byrådsmedlemmer. Det fremgår i overensstemmelse hermed af bemærkninger til lovforslaget til offentlighedsloven, at et dokument ikke kan anses for afgivet, hvis embedsfolkene blot læser op fra dokumentet eller i øvrigt gør de pågældende mødedeltagere bekendt med dokumentets indhold. Det er netop tilfældet i nærværende sag. Det er på den baggrund forvaltningens samlede vurdering, at de pågældende power-points ikke er gjort tilgængelige for personer uden for kredsen af administrative medarbejdere og borgmesteren som administrationens øverste daglige leder, hvorfor de pågældende powerpoints heller ikke kan anses for omfattet af sagsindsigten efter kommunestyrelseslovens § 9. Forvaltningen er fuldt opmærksom på, at fra det tidspunkt, hvor forvaltningen har udarbejdet en eller flere modeller, som er konkret gennemarbejdede og beskrevet med henblik på politisk behandling, vil et sådant materiale blive forelagt hele byrådet på sædvanlig vis.⁵¹

Henset til ovenstående kan de 10 socialdemokratiske medlemmer af byrådet således ikke have været i tvivl om, at de ved at stemme for, at byrådet i sit svar skulle henholde sig til forvaltningens notat af 15. juli 2014 vedr. de politiske drøftelser om skolestruktur, videregav åbenlyst fejlagtige og vildledende oplysninger.

⁵⁰ Ibid, s. 3

⁵¹ Ibid, s. 3-4

Kapitel 9: Slides offentliggøres

Afsløringen af, at der var blevet udleveret dokumenter til den socialdemokratiske gruppe i byrådet, fører efter en lang debat på byrådsmødet den 9. oktober 2014 til, at borgmester Claus Omann Jensen træffer beslutning om at offentliggøre dele af de for forligskredsen fremviste slides, jf. bilag 34.

Imidlertid er det ikke alle slides, der hermed offentliggøres:

“Der er ikke et sæt powerpoint fra hvert afholdt møde. Antallet af powerpoints stemmer ikke overens med antallet af møder i den politiske forhandlergruppe. Dette skyldes, at arbejdsdokumenterne netop er et dynamisk dokument, der løbende er blevet opdateret og ajourført, ligesom powerpoints er blevet genbrugt fra møde til møde.”⁵²

De slides, der fremgår af bilag 34, er alle vedlagt, jf. bilag 35-49.

Af bilag 34 fremgår endvidere:

Forskellige partigrupper har i første halvdel af 2014 drøftet principper for en fremtidig skolestruktur for, at forvaltningen herefter kan fremlægge et konkret forslag til fremtidig skolestruktur i henhold til de drøftede principper. I forbindelse med de politiske drøftelser har forvaltningen ydet teknisk bistand og givet udtryk for mulige konsekvenser ved udmøntning af forskellige scenarier.

Denne bistand afspejler sig i disse powerpoints, der skal betragtes som arbejdsdokumenter. Indholdet i powerpoints er derfor blevet justeret og ændret undervejs. Der er altså forskel på powerpoints i starten af forløbet og det endelige forslag til skolestruktur fra forvaltningen, som er sendt i høring. Arbejdsdokumenterne er et udtryk for, at mange forskellige modeller er prøvet af, og et udtryk for et ønske om at være grundig og undersøge mange muligheder og hele tiden sikre kvaliteten i forslag til løsninger.⁵³

I relation til ovenstående skal det bemærkes:

- 1) at det erkendes, at forvaltningen har ydet teknisk bistand til forligskredsen, og
- 2) at det indirekte erkendes, at forligskredsen ved en særlig proces blev inddraget i forvaltningens arbejde, således kredsen fik en særlig indflydelse på det materiale, der senere blev behandlet i børn- og skoleudvalget, økonomiudvalget og byrådet, idet de løbende ændringer af forvaltningens slides er et bevis herpå, jf. bilagene 35-49.

Af de i bilagene 35-49 vedlagte slides fremgår, at der fra møde til møde, idet det dog skal noteres, at slides fra visse møder fortsat er undtaget fra indsigt, jf. forvaltningens bemærkning herom i bilag 34, blev foretaget ændringer. Ud fra de fremlagte slides lader processen til at have bygget på en arbejdsform, hvor forvaltningen først har fremlagt noget for forligskredsen, der formentlig har skrevet de fremlagte slides af, hvorefter forligskredsen

⁵² Bilag 34, s. 1

⁵³ Ibid, s. 1

har tilkendegivet, hvad de ville have ændret. På næste møde mellem forvaltningen og forligskredsen har førstnævnte så fremlagt de ændringer, som forligskredsen udtrykte ønske om på foregående møde.

Processen resulterer i et forslag, som "godkendes" af forligskredsen, hvilket formentlig finder sted på et eller flere af møderne lige før sommerferien 2014, jf. udklip 3, hvorefter forvaltningen så bruger sommerferien på at kvalitetssikre materialet. På baggrund af udklip 3 ved vi, at forligskredsen blev præsenteret for høringsmaterialet, dvs. forslaget, på sit møde den 18. juni 2014. Imidlertid forårsager noget et behov for et ekstra møde den 27. juni 2014.

Inden forvaltningen præsenterer det, som vi på baggrund af ovenfor skitserede forløb kan kalde for forvaltningens og forligskredsens fælles forslag, fremlægges høringsmaterialet dog også for forligskredsen kort efter sommerferien, nemlig den 7. august 2014.

Det må derfor gøres gældende, at tilrettelæggelsen af forvaltningens arbejde i form af de mange møder mellem forligskredsen og forvaltningen har karakter af en egentlig parallelstruktur, idet forligskredsen med forvaltningens servicering tilnærmelsesvist fungerer som et udvalg nedsat efter § 17, stk. 4 i lov om kommunernes styrelse, idet følgende væsentlige bemærkninger dog skal fremhæves.

Hvis byrådet havde nedsat udvalget efter § 17, stk. 4 i lov om kommunernes styrelse:

- 1) skulle medlemmerne have været valgt efter forholdstal, hvilket ikke havde ført til en udvalgssammensætning svarende til forligskredsens sammensætning,
- 2) ville det således have været en del af kommunens officielle struktur, hvorfor såvel byrådsmindretallet som offentligheden som den altovervejende hovedregel ville have haft adgang til indsigt i udvalgets arbejde,
- 3) havde det ikke været muligt at tilsidesætte de almindelige forvaltnings- og kommunalretlige regler, fx notatpligt, transparens og lighedsgrundsætningen, og
- 4) ville udvalget have haft pligt til at føre en beslutningsprotokol, jf. § 20, stk. 3, 4. pkt. i lov om kommunernes styrelse.

Det skal understreges, at nr. 2 og 3 i ovenstående ikke skal forstås, således at fraværet af et § 17, stk. 4-udvalg lovliggør afslagene på sagsindsigt eller tilsidesættelse af almindelige forvaltnings- og kommunalretlige regler. Det skal også bemærkes, at et § 17, stk. 4-udvalg almindeligvis ikke kan pålægge forvaltningen arbejdsopgaver eller begrænse stående udvalgs opgaver.

Alligevel lader meget til, at forligskredsen i praksis har fungeret og er blevet serviceret som et § 17, stk. 4-udvalg - dog med ekstraordinære kompetencer, som almindeligvis ikke tilkommer et sådant udvalg.

Imidlertid må forligskredsen i kommunalretlig forstand betegnes som en privat forsamling uden formel kompetence til at træffe nogen beslutninger, ligesom byrådet heller ikke kan overlade udøvelsen af sin kompetence til forsamlingen. Alligevel har forligskredsen på lukkede møder, som hverken de fra møderne udelukkede byrådsmedlemmer eller

offentligheden har haft adgang til, haft adgang til instruere forvaltningen i, hvilket arbejde den skulle udføre, samt hvad dens forslag til ny skolestruktur skulle indeholde. Der er derfor tale om en særlig grov tilsidesættelse af de kommunalretlige styrelsesregler.

Det følger af § 17, stk. 1 i lov om kommunernes styrelse, at byrådet kan delegere udøvelsen af sin kompetence til stående udvalg og økonomiudvalget. Af § 17, stk. 4 følger, at byrådet i meget begrænset omfang kan delegere udøvelse af sin kompetence til særlige udvalg nedsat efter denne bestemmelse. Af § 17, stk. 7 følger, at byrådet kan delegere opgaver til forvaltningen, såfremt det ikke direkte eller forudsætningsvis er udelukket i lovgivningen eller begrænser et stående udvalgs opgaver væsentligt. Borgmesteren er i henhold til § 31, stk. 3, 1. pkt. forvaltningens øverste daglige leder.

Af § 17, stk. 1, 2. pkt. følger, at et udvalgs medlemstal ikke kan overstige halvdelen af byrådets medlemstal. § 25, stk. 1, jf. dog § 27, stk. 1, fastslår, at valg af medlemmer til udvalg sker ved forholdstalsvalg. Formålet med, at et udvalgs medlemstal ikke må overstige halvdelen af byrådets medlemstal, kan ikke være andet end at sikre byrådets og især mindretallets mulighed for at påvirke en given sags behandling og afgørelse. Formålet med, at valg til udvalg sker ved forholdstalsvalg er at sikre, at også byrådsmindretallet repræsenteres i såvel stående udvalg som særlig udvalg efter § 17, stk. 4, og at repræsentationen afspejler byrådets sammensætning.

§ 2, stk. 1 i samme lov fastslår, at byrådet er kommunens øverste myndighed. Heraf følger, at byrådet bærer det overordnede ansvar for hele den kommunale virksomhed, og at byrådet således kan træffe afgørelse i enhver sag, der vedrører kommunen. Byrådet har derfor også ansvar for at drage omsorg for og føre tilsyn med, at kommunens forvaltning fungerer hensigtsmæssigt såvel organisatorisk som personalemæssigt, og har pligt til at handle, hvis det bliver bekendt med, at forvaltningen agerer i strid med gældende ret, jf. FOB 1988, s. 69 ff.

Som nævnt i ovenstående kan byrådet delegere udøvelsen af sin kompetence til stående udvalg, forvaltningen samt i meget begrænset omfang til særlige udvalg efter § 17, stk. 4, men det følger af § 2, stk. 1, at det alene er udøvelsen og hermed ikke kompetencen, der overlades. Hermed forbliver såvel kompetencen som det endelige ansvar hos byrådet. I overensstemmelse hermed følger det af, at § 11, stk. 1, 2. pkt., at udvalgene og borgmesteren skal meddele byrådet de oplysninger, det forlanger, og at begge i enhver henseende er underlagt byrådets beslutninger.

§ 9, stk. 1 i lov om kommunernes styrelse lyder:

Ethvert medlem af kommunalbestyrelsen har som led i varetagelsen af sit hverv ret til at gennemse sagsmateriale, der i endelig form foreligger i kommunens administration.

Det er oplagt og derfor også almindeligt i den kommunalretlige litteratur at se denne ret i sammenhæng med byrådets overordnede ansvar i henhold til § 2, stk. 1 i samme lov samt initiativretten i henhold til § 11, stk. 1, 1. pkt.

Det skal derfor gøres gældende, at forligskredsen og forvaltningen i denne sag på en særligt grov måde har tilsidesat helt fundamentale kommunalretlige styrelsesregler, idet byrådsmindretallet:

- 1) er blevet forholdt oplysninger, som det i henhold til § 9, stk. 1, der skal udøves under iagttagelse af den forvaltningsretlige lighedsgrundsætning, havde ret til,
- 2) som følge af nr. 1 er blevet forhindret i at udføre sin tilsynspligt og leve op til sit ansvar i henhold til § 2, stk. 1 i lov om kommunernes styrelse, og
- 3) som følge af nr. 1 er blevet forhindret i at bruge sin initiativret (§ 11, stk. 1, 1. pkt.) til at indbringe sagen for byrådet.

I medfør af den i ovenstående nævnte pligt til at handle, hvis retsstridighed i forvaltningen konstateres, gøres det gældende, at byrådsflertallet i denne sag har tilsidesat sin pligt hertil. Begrundelsen herfor er:

- 1) at der er tale om en så grov tilsidesættelse af fundamentale kommunalretlige styrelsesregler, at byrådsflertallet og forvaltningen burde have vidst, at det var klart retsstridigt, og
- 2) at byrådet og forvaltningen med min mail af 5. april 2014 blev gjort opmærksom på Statsforvaltningens udtalelse af 6. april 2011 om Aarhus Byråds udmøntning af budgetreduktioner, hvorfor begge burde have vidst, at det var klart retsstridigt.

Af § 10, stk. 1, 1. pkt. i samme lov følger, at byrådets møder er offentlige. I den kommunalretlige litteratur antages det almindeligvis, at bestemmelsens formål er at sikre den demokratiske kontrol med byrådets beslutninger. Det er derfor oplagt at se denne i sammenhæng med standningsretten (§ 23) og retten til sagsindsigt (§ 9, stk. 1), der i sammenhæng med initiativretten (§ 11, stk. 1, 1. pkt.) blandt andet kan bruges til indbringe en sag fra et udvalg for byrådet, således sagen behandles offentligt. På den måde udstyrer kommunestyrelsesloven byrådsmindretallet med en række formelle værktøjer, det kan bruge til at sikre, at offentligheden får kendskab til den givne sag. Disse mindretalsrettigheder må således vurderes som væsentlige for den demokratiske kontrol med byrådets beslutninger, herunder beslutninger og afgørelser, der efter byrådets delegation træffes af et udvalg eller forvaltningen, men som byrådet stadig har det overordnede ansvar for, jf. § 2, stk. 1.

I henhold til § 10, stk. 1, 2. pkt. kan sager behandles for lukkede døre, hvis det er "... nødvendigt på grund af sagens beskaffenhed". Heraf følger et saglighedskrav, og at der er tale om en undtagelse fra hovedreglen om offentlighed. Saglighedskravet medfører, at byrådet ikke kan begrunde at behandle sagen for lukkede døre med henvisning til bekvemmelighedshensyn eller det forhold, at et flertal i byrådet finder en sådan lukkethed gavnlige for debatten. Lukkede døre kan således alene begrundes med, at der ved sagens behandling vil fremkomme fortrolige oplysninger (jf. § 27 i forvaltningsloven og straffelovens §§ 152 og 152 c-f), eller en kvalificeret forventning herom.

Det gøres derfor gældende, at byrådsflertallet og forvaltningen indirekte har tilsidesat offentlighedsprincippet og den demokratiske kontrol, som § 10 i lov om kommunernes

styrelse har til hensigt at sikre. Begrundelsen herfor er, at den manglende offentlighed er en refleksvirkning af:

- 1) det retsstridige afslag på sagsindsigt efter § 9, der således forhindrede byrådsmindretallet i at indbringe sagen for byrådet efter § 11, stk. 1, 1. pkt., og
- 2) at sagen løbende blev behandlet af en politisk afgrænset kreds af byrådets medlemmer - selv om denne ikke havde fået delegation hertil af byrådet, og at byrådet ikke lovligt ville kunne træffe beslutning om en sådan delegation - og det forhindrede byrådsmindretallet i at indbringe sagen for byrådet efter § 23 (standningsretten) eller § 11, stk. 1, 1. pkt. (initiativretten), hvilket mindretallet kunne have gjort, hvis kredsen havde været et lovligt nedsat udvalg.

Til grund for ovenstående påstand ligger, at sagen - såfremt den havde været indbragt for byrådet - skulle have været behandlet for åbne døre, idet der ikke var noget i sagen, der kunne give anledning til en forventning om fremdragelse af fortrolige oplysninger, hvorfor der ikke forelå en lovlig grund til at drøfte sagen for lukkede døre.

Jeg vil i del 2 gøre gældende, at en offentlig debat af sagen kunne have ført til, at byrådet havde truffet en anden beslutning end den foreliggende.

Kapitel 10. Dokumentation for lovbrud

Den 15. oktober sendte jeg følgende mail til borgmester Claus Omann Jensen med kopi til byrådet, direktionen, pressen og Statsforvaltningen.

Til borgmester Claus Omann Jensen (med kopi til byrådet, direktionen, Statsforvaltningen og pressen)

Idet der henvises til Kommunestyrelseslovens § 11, stk 1, 1. pkt., anmoder Velfærdslisten hermed om, at nedenstående optages på dagsordenen for førstkommande byrådsmøde.

Vi finder, at det af 10. oktober 2014 offentliggjorte materiale om den lukkede proces, der mundede ud i forslaget til ny skolestruktur, dokumenterer, at vi gang på gang er blevet fejlinformeret, når vi har spurgt ind til processen.

Allerede 5. april gjorde Kasper Fuhr Christensen byrådet, forvaltningen og borgmesteren (se bilag 1) opmærksom på Statsforvaltningens udtalelse af 6. april 2011 om Aarhus Kommunes udarbejdelse af nedskæringsoplæg alene til brug for en politisk afgrænset kreds af byrådsmedlemmer (se bilag 5), hvoraf det blandt andet fremgår:

"Det må dog efter statsforvaltningens opfattelse antages, at kommunens administration i sin forberedelse af og rådgivning om politiske beslutninger skal betjene det samlede byråd og de organer, byrådet har oprettet med lovhjemmel, f.eks. magistraten og udvalgene. Beslutningsforberedelse og rådgivning må skulle ske med henblik på, at alle de ansvarsbærende medlemmer af byrådet skal have ligeligt og fornødent grundlag for at træffe eller virke for de beslutninger, de politisk ønsker. Forvaltningens indsats må efter statsforvaltningens opfattelse ikke prioriteres på en sådan måde, at forslag fra bestemte af byrådets medlemmer af partipolitiske årsager får særlig gunstig eller ugunstig forberedelse i forvaltningen.

Det vil dermed efter statsforvaltningens opfattelse ikke være lovligt, at borgmesteren stiller forvaltningens bistand til rådighed for andre end kommunens styrende organer, f.eks. for bestemte partigrupper.

Det vil efter statsforvaltningens opfattelse heller ikke lovligt kunne besluttes af byrådets flertal, at forvaltningen skal bistå andre end kommunens styrende organer, bortset fra den sekretærbistand, der efter loven eller byrådets beslutning måtte blive stillet til rådighed for byrådets medlemmer.

Statsforvaltningen finder altså, at det var lovstridigt, når kommunens administration i denne sag blev anvendt til at udarbejde et materiale til særligt brug for forligspartiernes grupper i byrådet." (s. 11-12)

"Statsforvaltningen finder ikke, at byrådet lovligt har kunnet beslutte, at en politisk afgrænset kreds af byrådets medlemmer ved en særlig proces skulle inddrages i administrationens arbejde på denne måde og dermed give denne kreds en særlig indflydelse på det materiale, der senere skulle behandles i byrådet og dets organer. Det må antages, at byrådet efter styrelseslovens § 17, stk. 7, er forpligtet til at indrette sin administration sådan, at den fagligt er i stand til at give de politiske organer en tilstrækkelig teknisk-faglig rådgivning. Sikringen af byrådets beslutningsgrundlags "politiske relevans" må antages at henhøre under borgmesteren som forvaltningens daglige ledelse, i næste omgang under magistraten som det for budgetforslaget ansvarlige organ. Den politiske behandling eller forbehandling må henhøre under byrådet eller dets ved forholdstalsvalg sammensatte organer." (s. 12-13)

Af forvaltningens notat af 19. maj 2014 (se bilag 2) fremgår:

"Der er dermed ikke - som i tilsynssagen - tale om, at der er tilrettelagt en særlig administrativ proces, hvorefter nogle, men ikke alle byrådsmedlemmer, inddrages i administrationens arbejde, hvorefter denne kreds har en særlig indflydelse på et administrativt udarbejdet materiale." (s. 2)

“Forvaltningen er fuldt opmærksom på, at fra det tidspunkt, hvor forvaltningen har udarbejdet en eller flere modeller, som er konkret gennemarbejdede og beskrevet med henblik på politisk behandling, vil et sådant materiale blive forelagt hele byrådet på sædvanlig vis.” (s. 2)

Af forvaltningens notat af 15. juli 2014 (se bilag 3), som et flertal i byrådet 1. september vedtager som svar til Statsforvaltningen, fremgår:

“Forvaltningen har ikke i den forbindelse udarbejdet beslutningsoplæg, baggrundsnotater eller på anden vis produceret eller udleveret materiale til enkelte byrådsmedlemmer om emnet.” (s. 1)

“I sagen havde forvaltningen således udarbejdet et konkret beslutningsoplæg til byrådet og forelagt dette for nogle, men ikke alle byrådsmedlemmer. Statsforvaltningen finder, at det ikke var lovligt, at en politisk afgrænset kreds af byrådets medlemmer ved en særlig proces skulle inddrages i administrationens arbejde på denne måde og dermed give denne kreds en særlig indflydelse på det materiale, der senere skulle behandles i byrådet og dets organer. (s. 2)

“Det bemærkes indledningsvis, at nærværende sag adskiller sig væsentligt fra den nævnte tilsynssag. I tilsynssagen havde byrådet som nævnt tilrettelagt en proces, hvor administrationens forslag til udmøntning af budgetreduktioner skulle forelægges en på forhånd defineret del af byrådet (budgetforligspartierne) uden at den resterende del af byrådet havde samme mulighed. Dette fandt tilsynet ulovligt. I sagen havde forvaltningen således udarbejdet et konkret beslutningsoplæg til byrådet og forelagt dette for nogle, men ikke alle byrådsmedlemmer. I nærværende sag har forskellige partigrupper derimod på eget initiativ drøftet mulige konsekvenser for udmøntning af forskellige scenarier for den fremtidige skolestruktur. I den forbindelse er forvaltningen anmodet om teknisk og mundtligt at give sine foreløbige bemærkninger på mulige konsekvenser for udmøntning af de forskellige scenarier. Forvaltningen har ikke i den forbindelse udarbejdet beslutningsoplæg, baggrundsnotater eller på anden vis produceret eller fysisk udleveret materiale til enkelte byrådsmedlemmer om emnet.” (s. 3)

“Der er dermed ikke - som i tilsynssagen - tale om, at der er tilrettelagt en særlig administrativ proces, hvorefter nogle, men ikke alle byrådsmedlemmer, inddrages i administrationens arbejde, hvorefter denne kreds har en særlig indflydelse på et administrativt udarbejdet materiale. Det er således som nævnt slet ikke udarbejdet et sådan materiale fra administrationens side.” (s. 3)

Forvaltningen er fuldt opmærksom på, at fra det tidspunkt, hvor forvaltningen har udarbejdet en eller flere modeller, som er konkret gennemarbejdede og beskrevet med henblik på politisk behandling, vil et sådant materiale blive forelagt hele byrådet på sædvanlig vis.” (s. 4)

Af Lars Keld Hansens invitation af 8. august (se bilag 4) fremgår:

“Forslaget er udarbejdet af Børn og Skoleforvaltningen på baggrund af tilkendegivelser fra politiske drøftelser blandt 26 byrådsmedlemmer.”

Af det af 10. oktober offentliggjorte materiale fremgår:

Tidsplan i slides fra 27. juni (bilag 6)

Af tidsplanen fremgår, at der den 18. juni 2014 blev holdt afsluttende møde i forhandlergruppen, hvor høringsmaterialet og kommunikationsplan blev gennemgået. Ligeledes lægges der op til et møde i forhandlergruppen forud for offentliggørelsen af høringsmaterialet. Tidsplanen er identisk med den, der fremgår af materialet offentliggjort under overskriften “Plancher skolestruktur rev” (<https://bornogunge5-16.randers.dk/FrontEnd.aspx?id=183840>).

Tidsplan i slides fra 12. maj og 26. maj (bilag 7 og 8)

Af tidsplanerne fremgår, at det på dette tidspunkt var tænkt sådan, at strukturoplægget skulle behandles i den politiske styregruppe, før det blev behandlet i børn- og skoleudvalget, økonomiudvalget og byrådet. Efter høringsperiodens udløb skulle strukturoplægget igen først behandles i den politiske styregruppe, før det kunne behandles i børn- og skoleudvalget, økonomiudvalget og byrådet.

På den baggrund finder vi, at det til fulde er dokumenteret, at en politisk afgrænset kreds af byrådets medlemmer, kaldet forligskredsen, ved en særlig proces er blevet inddraget i forvaltningens arbejde, således denne kreds har haft en særlig indflydelse på det materiale, der senere er blevet sendt til behandling i byrådet og dets efter forholdstal valgte organer.

Idet byrådet i sit svar til Statsforvaltningen netop forholder sig til Statsforvaltningens udtalelse af af 6. april 2011 om Aarhus Kommunes udarbejdelse af nedskæringsoplæg alene til brug for en politisk afgrænset kreds af byrådsmedlemmer, og Kasper Fuhr Christensen allerede 5. april gjorde borgmester, byråd og forvaltning opmærksomme på omtalte udtalelse, har såvel forvaltningen som byrådsflertallet været opmærksomme på det lovstridige i at inddrage en politisk afgrænset kreds af byrådsmedlemmer i forvaltningens arbejde, således denne kreds gives en særlig indflydelse på det materiale, der senere skal behandles af byrådet eller dets efter forholdstal valgte organer.

Vi finder, at forvaltningens svar af 19. maj 2014 er vildledende, idet andet fremhævede citat i ovenstående er i modstrid med forvaltningens faktiske plan på daværende tidspunkt, jf. tidsplanerne af 12. maj og 26. maj, idet man på daværende tidspunkt påtænker en politisk forbehandling i den politiske styregruppe, hvormed der antageligvis henvises til forhandlergruppen.

Endnu mere bekymrende: Vi finder også, at byrådets svar til Statsforvaltningen (bilag 3) er vildledende, idet ovenfor fremhævede citat fra side 1 er i modstrid med tidsplanen af 27. juni, hvoraf det fremgår, at høringsmaterialet, der stort set er sammenligneligt med et beslutningsoplæg, er blevet forelagt forligskredsen, før det blev sendt til behandling i børn- og skoleudvalget, økonomiudvalget og byrådet. Således strider ovenfor fremhævede citat fra side 4 også med tidsplanen af 27. juni, idet det fremgår af sidstnævnte, at høringsmaterialet den 18. juni (sammenligneligt med beslutningsoplæg) blev forelagt nogle, men ikke alle byrådsmedlemmer.

Tidsplanerne, det ovenfor fremhævede citat fra Lars Keld Hansens invitation samt de løbende ændringer i det af 10. oktober offentliggjorte materiale dokumenterer, at en politisk afgrænset kreds af byrådets medlemmer har været inddraget i administrationens arbejde, hvormed denne kreds har haft en særlig indflydelse på det udarbejdede materiale, og at der i denne proces er sket en politisk forbehandling af administrationens beslutningsoplæg, idet høringsmaterialet allerede før sommerferien (18. juni) blev forelagt forligskredsen.

Vi mener derfor, at forvaltningen og byrådsflertallet har vidst, at den proces, der har mundet ud i forslaget til ny skolestruktur, var lovstridig.

Velfærdslisten anmoder derfor borgmesteren om at besvare flg. spørgsmål:

- 1) Hvordan vil borgmesteren, idet ovenstående tages i betragtning, argumentere for, at den lukkede proces, der førte til forslaget om skole- og klasselukninger, ikke indebar, at en politisk afgrænset kreds af byrådets medlemmer, kaldet forligskredsen, ved en særlig proces blev inddraget i forvaltningens arbejde, således denne kreds har fået en særlig indflydelse på det materiale, der senere blev behandlet af byrådet og dets efter forholdstal valgte organer?
- 2) Såfremt borgmesteren ikke er enig i påstanden i spørgsmål 1, bedes han redegøre for, hvad der i processen skulle have været anderledes, hvis den skulle have indebåret, at en politisk afgrænset kreds af kreds af byrådets medlemmer, kaldet forligskredsen, ved en særlig proces blev inddraget i forvaltningens arbejde, således denne kreds havde fået en særlig indflydelse på det materiale, der senere blev behandlet af byrådet og dets efter forholdstal valgte organer.
- 3) Borgmesteren bedes kommentere ovenfor fremførte vurderinger.

Spørgsmålene bedes besvaret skriftligt og enkeltvist.

Flg. bilag bedes vedlagt:

Bilag 1: Kasper Fuhr Christensens mail af 5. april

Bilag 2: Forvaltningens notat af 19. maj

Bilag 3: Forvaltningens notat af 15. juli

Bilag 4: Lars Keld Hansens invitation af 8. august

Bilag 5: Statsforvaltningens udtalelse af 6. april 2011 om Aarhus Kommunes udarbejdelse af nedskæringsoplæg alene til brug for en politisk afgrænset kreds af byrådsmedlemmer
Bilag 6: Tidsplan i slides fra 27. juni
Bilag 7: Tids- og procesplan i slides fra 26. maj
Bilag 8: Tids- og procesplan i slides fra 12. maj

Yderligere info: Kasper Fuhr Christensen, 30342692, kfc@randers.dk⁵⁴

Som det fremgår af ovenstående, var mailen et § 11-spørgsmål, der blev behandlet af Randers Byråd den 27. oktober 2014.⁵⁵

⁵⁴ Mail af 15. oktober 2014: Dokumentation for lovbrud. Vedlagt som bilag 58.

⁵⁵ Referatet af byrådets behandling af sagen er vedlagt som bilag 59.

Kapitel 11. Fortsatte møder mellem forligskredsen og forvaltningen

I perioden fra den 19. marts 2014 til den 7. august 2014 blev der afholdt 11 møder mellem en politisk afgrænset kreds af byrådets medlemmer bestående af repræsentanter for Socialdemokraterne, Venstre, Dansk Folkeparti, Konservative og Socialistisk Folkeparti (forligskredsen) og forvaltningen, herunder blandt andre kommunaldirektør Hans Nikolaisen, børn-, skole- og kulturdirektør Lars Keld Hansen og en større kreds af underordnede administrative medarbejdere. I mødet mellem forligskredsen og forvaltningen den 12. maj 2014 deltog også ikke-byrådsmedlemmer i form af repræsentanter fra hhv. Socialdemokraternes, Venstres, Dansk Folkepartis, Konservatives og Socialistisk Folkepartis baglande.⁵⁶

Efter offentliggørelsen af forslaget blev der frem til den 6. oktober holdt to møder mellem repræsentanter for Socialdemokraterne, Venstre, Dansk Folkeparti, Konservative og Socialistisk Folkeparti (forligskredsen) og forvaltningen, herunder blandt andre kommunaldirektør Hans Nikolaisen, børn-, skole- og kulturdirektør Lars Keld Hansen.

I perioden herefter har der indtil 30. januar 2015 været holdt syv møder mellem forvaltningen og den skrumpende forligskreds (SF og Konservative trådte ud af forliget blandt andet på baggrund af afsløringerne af videregivelsen af fejlagtige oplysninger til Statsforvaltningen samt den generelle kritik af det hemmelige og lukkede forløb).⁵⁷

Møderne blev afholdt på følgende datoer:

- 22. oktober 2014: Møde i forligskredsen .
- 5. november 2014: Møde i forligskredsen.
- 18. november 2014: Møde i forligskredsen.
- 19. november 2014: Møde i forligskredsen.
- 22. december 2014: Møde i forligskredsen.
- 7. januar 2015: Møde i forligskredsen.⁵⁸

På mødet mellem forligskredsen (repræsentanter for Socialdemokraterne, Venstre, Dansk Folkeparti) og forvaltningen den 19. november 2014 indgås der et forlig om en række ændringer af det forslag til ny skolestruktur, byrådet den 1. september 2014 besluttede at sende i høring. Den 20. november 2014 sender kommunens kommunikationschef, Karen Balling Radmer en invitation til et pressemøde om forliget til pressen og byrådet.⁵⁹ Senere

⁵⁶ Fremgår af forvaltningens notat om mødedatoer for forhandlingsudvalget vedr. skolestruktur af 10. oktober 2014. Vedlagt som bilag 25. Link: <http://nemweb.randers.dk/NemAgenda/EnclosureFile.ashx?id=1810603>

⁵⁷ Fremgår af mail af 30. januar 2015 fra Hans Nikolaisen. Mailen er vedlagt som bilag 60.

⁵⁸ Ibid, s. 1.

⁵⁹ Mail af 20. november 2014 fra Karen Balling Radmer (1). Se bilag 61.

samme dag sender kommunikationschefen selve forligsteksten samt en pressemeddelelse herom til pressen og byrådet.⁶⁰

Af forligsteksten (vedlagt som bilag 63) fremgår, at forligspartierne er blevet enige om en række ændringer af indholdet af det forslag til ny skolestruktur, byrådet den 1. september 2014 besluttede at sende i høring. Herudover pålægges forvaltningen at udføre en række opgaver, nemlig:

- 1) at udarbejde et forslag til løsning af de trafikale udfordringer på samtlige skoler,
- 2) at efterprøve provenuberegningerne ved kommunens eksterne rådgiver,
- 3) at udarbejde en ny klasse- og elevtalsprognose,
- 4) at få beregnet forligets ændringer af Ernst & Young og
- 5) at sende ændringerne til udtalelse i de berørte skolebestyrelser med svarfrist den 19. december 2014.⁶¹

Forligspartierne pålægger forvaltningen disse opgaver på trods af, at de ikke har nogen delegation hertil. Efter en kort gennemgang af det materiale, forvaltningen fremlagde for forligspartierne på deres møde den 18. november, vil jeg gennemgå forvaltningens håndtering af ovennævnte opgaver.

Af det materiale, som forvaltningen fremlagde for forligspartierne på deres fælles møde den 18. november, fremgår følgende tidsplan:

(Se næste side)

⁶⁰ Mail af 20. november 2014 fra Karen Balling Radmer (2). Se bilag 62.

⁶¹ Fremgår af forligsteksten. Vedlagt som bilag 63.

Forslag til tidsplan

Forslag til skolestruktur september 2014

Forslag til tidsplan	
Forvaltningen indhenter udtalelser hos de berørte skoler	24 nov.-19.dec.
Deadline – udsendelse af dagsorden til børn og skoleudvalget	30. dec.
Børn og skoleudvalget	5. jan.
Økonomiudvalget	5. jan.
Byrådet	12. jan.

Det fremgår af ovenstående udklip, at forvaltningen ikke lagde op til, at byrådet skulle vedtage, at forligets ændringer skulle sendes til udtalelse hos de berørte skolebestyrelser.

Af de slides, der på Randers Kommunes hjemmeside bærer linknavnet “18/11 - skoledistrikter og transporttid”⁶³, fremgår, at forligskredsen forelægges et beslutningsoplæg om, hvilket skoledistrikt hhv. lokalområderne Dalbyneder og Værum skal tilhøre. På baggrund heraf indgår forligspartierne aftale om, at Værum overføres til Søndermarkskolens distrikt, mens Dalbyneder overføres til Havndal Skoles distrikt.⁶⁴

Forvaltningen fremlægger også et skøn over mulige løsninger af de trafikproblemer, der skabes som følge af skole- og klasselukningerne.⁶⁵ På baggrund heraf pålægger

⁶² 18/11 - tidsplan og temaer, s. 3. Vedlagt som bilag 45.

⁶³ Vedlagt som bilag 46.

⁶⁴ Jf. forligsteksten (bilag 63) af 19. november 2014, s. 2.

⁶⁵ Jf. de slides, der på Randers Kommunes hjemmeside bærer linknavnet “18/11 - håndtering af trafikale forhold”. Vedlagt som bilag 48.

forligspartierne forvaltningen at udarbejde “et forslag til løsning af de trafikale udfordringer på samtlige skoler indenfor den økonomiske ramme, der er afsat til formålet.”⁶⁶

Endvidere fremgår følgende af de slides, der på Randers Kommunes hjemmeside bærer linknavnet “18/11 - de fysiske rammer”:

Dog har Vestervang store udfordringer med at have alle børn. Der arbejdes på en løsning.⁶⁷

Det politiske mindretal og offentligheden får først kendskab til ovennævnte beslutningsoplæg efter offentliggørelsen af forliget. Set i lyset af forliget af 19. november 2014 fremstår det tydeligt, at det materiale, forvaltningen fremlagde for forligspartierne på deres fælles møde dagen før, har haft karakter af et egentlig beslutningsoplæg. Ved først at offentliggøre dette for det politiske mindretal og offentligheden efter forligets indgåelse blev begge grupper således i realiteten forhindret i at få indflydelse på forliget af 19. november 2014, hvis indhold med en enkelt korrektion blev vedtaget af et flertal i byrådet den 12. januar 2015.

Som lovet i ovenstående vil jeg nu vende tilbage til spørgsmålet om forvaltningens håndtering af de opgaver, de med forliget af 19. november 2014 blev pålagt. Her vil jeg indledningsvist gøre gældende, at forligskredsen ikke uden om byrådet eller dets udvalg har delegation til at pålægge forvaltningen opgaver, jf. argumentation herfor i ovenstående. Jeg vil endvidere gøre gældende, at et flertal i byrådet heller ikke lovligt kunne have truffet beslutning om en sådan delegation, jf. ligeledes argumentation herfor i ovenstående.

På trods heraf udfører forvaltningen opgaverne.

I forbindelse med byrådets behandling af forslag til ny skolestruktur på sit møde den 12. januar 2015 vedlægges følgende bilag, der dokumenterer, at forvaltningen har udført de af forligskredsen pålagte opgaver⁶⁸:

Pålagt opgave	Titel på bilag ifm. BY 15/2	Vedlagt dette notat som:
1) At udarbejde et forslag til løsning af de trafikale udfordringer på samtlige skoler	Notat af 10. december 2014 om tidsplan for udførelse af skolevejsprojekter i 2015-16.	Bilag 11
2) At efterprøve provenuberegningerne ved kommunens eksterne rådgiver	Gennemgang af beregninger vedrørende ny skolestruktur. Udarbejdet af BDO. (Ikke vedlagt BY 15/2)	Bilag 71

⁶⁶ Forligsteksten (bilag 63) af 19. november 2014 s. 4.

⁶⁷ De slides, der på Randers Kommunes hjemmeside bærer linknavnet “18/11 - de fysiske rammer”, s. 3. Vedlagt som bilag 49.

⁶⁸ Se referat af byrådets behandling af sagen her: http://nemweb.randers.dk/NemAgenda/DocumentView.aspx?document_id=1832578. Vedlagt som bilag 8.

Pålagt opgave	Titel på bilag ifm. BY 15/2	Vedlagt dette notat som:
3) At udarbejde en ny klasse- og elevtalsprognose.	1) Revideret Elev- og klassetalsprognose for Randers Kommune 2013/14 – 2026/27, december 2014. 2) Bilag til revideret klasse- og elevtalsprognose december 2014	1) Bilag 17 2) Bilag 14
4) At få beregnet forligets ændringer af Ernst & Young	Vurdering af økonomisk potentiale ved ændring af skolestrukturen i Randers Kommune (genberegning) af december 2014 udarbejdet af Ernst & Young.	Bilag 13
5) At sende ændringerne til udtalelse i de berørte skolebestyrelser med svarfrist den 19. december 2014	1) Høringssvar Udtalelser fra skolebestyrelser o.a. 2) Notat om sammenskrivning af udtalelserne i forbindelse med forslag til ny skolestruktur af 22. december 2014	1) Bilag 21 2) Bilag 18

Forvaltningens udførelse af den af forligspartierne pålagte opgave om at indhente udtalelser om ændringerne fra de berørte skolebestyrelser udgør et særligt stort problem. Ved at indhente udtalelserne har forvaltningen nemlig handlet i klar strid med byrådets beslutning af 1. september 2014 om at sende et forslag til ny skolestruktur i høring. Som følge heraf har forvaltningen også handlet i klar strid med § 2, stk. 1 i lov om kommunernes styrelse, hvoraf det som ovenfor anført følger, at byrådet er Randers Kommunes øverste myndighed. Jeg vil derfor behandle denne retsstridighed særskilt i næste afsnit.

Den 28. Januar 2015 stiller jeg følgende spørgsmål til kommunaldirektøren:

Hej Hans

Jeg ønsker at få oplyst:

- 1) hvor mange møder mellem forvaltningen og forligskredsen der er blevet afholdt siden 10. oktober 2014, og
- 2) om du kan bekræfte, at der også efter byrådets endelige vedtagelse af forslaget til ny skolestruktur er blevet og/eller vil blive afholdt møder mellem forvaltningen og forligskredsen om implementeringen heraf

Da jeg skal bruge oplysningerne i morgen aften, håber jeg, du vil være i stand til at besvare spørgsmålene inden.⁶⁹

Dagen efter svarer kommunaldirektøren:

Kære Kasper

Hermed svar på dine spørgsmål

- 1) Der har været afholdt 6 møder. Alt materiale fra møderne har løbende været tilsendt alle byrådsmedlemmer. En del af materialet er dernæst placeret på hjemmesiden – hvis ikke

⁶⁹ Bilag 60, s. 3.

alt. Det kan jeg ikke få tjekket her og nu. Der har i samme periode været afholdt et temamøde for hele byrådet, og der har været både telefonmøder og fysiske møder med enkelte byrådsmedlemmer udenfor forligskredsen om samme emne - herunder partiernes ændringsforslag til skolestrukturforslaget.

- 2) Der har ikke været afholdt møder i forligskredsen om emnet efter den 12/1 med forvaltningens deltagelse. Forligspartierne har nedsat en gruppe, som skal følge gennemførelsen af forslaget – det fremgår for eksempel af dagens avis (RA 29/1 2015). I det omfang forvaltningen deltager i disse møder, og der bliver udleveret eller omtalt materiale, vil dette blive sendt til alle medlemmer af byrådet. Såfremt du eller andre byrådsgrupper ønsker at møde forvaltningen om emnet, så er du fortsat velkommen til at rette henvendelse til mig eller Lars Keld Hansen.⁷⁰

Som det fremgår af kommunaldirektørens svar, fortsætter møderne mellem forligskredsen og forvaltningen, idet forligskredsen har nedsat en politisk følgegruppe bestående af en politisk afgrænset kreds af byrådets medlemmer (forligskredsen). Der er ikke truffet beslutning om nedsættelse af en sådan gruppe i hverken byrådet eller nogen af dets udvalg.

Idet det af ovenstående klart fremgår, at forvaltningen indtil nu har betragtet forligskredsen som et organ, der kan træffe for forvaltningen bindende beslutninger, er jeg bekymret for, at den retsstridige praksis vil fortsætte. Statsforvaltningen bedes derfor gøre forvaltningen og forligskredsen opmærksom på det klart retsstridige i en sådan praksis.

⁷⁰ Ibid, s. 2-3

Kapitel 12: Tilsidesættelse af delegationsregler

Som lovet i ovenstående vil jeg nu behandle det særligt store problem, der består i, at forvaltningen udførte den af forligspartierne pålagte opgave om at indhente udtalelser om de af forliget af 19. november 2014 følgende ændringer fra de berørte skolebestyrelser.

Forligskredsen pålagde med forliget af 19. november 2014 forvaltningen at sende dets indhold til udtalelse i de berørte skolebestyrelser.⁷¹ Den 24. november sender skolechef Torben Bugge følgende mail til blandt andre skolelederne med kopi til blandt andre byrådet:

Kære alle

Med udgangspunkt i de indkomne høringssvar vedr. forslaget til ny skolestruktur har Venstre, Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti drøftet indhold, muligheder og heraf konsekvenser i forhold til mulige justeringer af forslaget til fremtidens skolevæsen i Randers Kommune. Disse drøftelser har udmøntet sig i, at Venstre, Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti d. 19. november 2014 har indgået forlig om fremtidens skolevæsen i Randers Kommune.

På baggrund af de politiske tilkendegivelser, der er indeholdt i aftaleforliget, indhenter forvaltningen, med det vedhæftede materiale, udtalelser fra de berørte skolebestyrelser i forhold til de ændringer, der fremgår af aftaleforliget.

Det betyder, jf. folkeskolelovens § 40 stk. 2 nr. 2 og 3 samt § 44 stk. 10, at de påtænkte ændringer, der fremgår af forligsteksten, forelægges de berørte skolebestyrelser til udtalelse.

Ydermere fremsendes vedhæftede materiale til udtalelse hos de faglige organisationer.

Ovenstående betyder, at

1. skolebestyrelsen anmodes om at afgive udtalelse til de ændringer, som aftaleforliget medfører på den respektive skole, jf. Folkeskolelovens § 40 stk. 2 nr. 2 og 3 samt § 44 stk. 10,
2. de faglige organisationer anmodes om at afgive udtalelse til indeværende materiale,
3. at sidste frist for rettidig indsendelse af udtalelse er fredag d. 19. december 2014 kl. 10.00.

Udtalelse fra de berørte skoler skal fremsendes senest fredag d. 19. december 2014 kl. 10.00 på følgende mailadresse: Udtalelse.skolestruktur@randers.dk

Spørgsmål vedr. proces for udtalelse og materiale kan stiles til:

- Torben Bugge mail: Torben.bugge@randers.dk
- Diana Lübbert Pedersen mail: Diana.lubbirt.pedersen@randers.dk

Derudover bedes skolelederne sørge for, at det vedhæftede materiale er tilgængeligt på skolernes hjemmeside.⁷²

To bilag var vedlagt mailen: forligsteksten af 19. november 2014 samt et dokument med titlen "Aftaleforlig - anmodning om udtalelse fra skolebestyrelser ved de berørte skoler". Sidstnævnte er vedlagt som bilag 66.

⁷¹ Forligsteksten (bilag 63) af 19. november 2014 s. 4.

⁷² Mail af 24. november 2014 fra Torben Bugge. Vedlagt som bilag 65.

Heraf fremgår:

På baggrund af de politiske tilkendegivelser, der er indeholdt i vedlagte politiske aftaleforlig mellem Venstre, Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti, indhenter forvaltningen udtalelser fra de berørte skolebestyrelser i forhold til de ændringer, der fremgår af aftaleforliget.⁷³

Der kan således ikke herske nogen tvivl om, at forvaltningens indhentelse af udtalelser fra de berørte skolebestyrelser var en direkte følge af forliget af 19. november 2014.

I mail af 24. november 2014 (se bilag 1) anmoder forvaltningen skolebestyrelser og faglige organisationer om at udtale sig om de ændringer af skolelukningsplanen, en afgrænset kreds af byrådsmedlemmer (Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Venstre) har indgået forlig om.

Dagen efter anmoder jeg telefonisk forvaltningen om en skriftlig redegørelse for, hvorfor indhentelse af ovennævnte udtalelser ikke forudsætter en byrådsbeslutning. Samme dag modtager jeg følgende svar fra byrådssekretær Frederik Gammelgaard Nielsen:

Kære Kasper

Hermed uddybende bemærkninger om folkeskolelovens § 40, stk. 2.

Du er velkommen til at ringe for evt. yderligere uddybning.

FG

Da der ikke efter skoleforliget er ændringer af skolestrukturplanen i forhold til nedlæggelse af skoler, skal proceduren efter bekendtgørelse nr. 700 om nedlæggelse af folkeskoler ikke anvendes. Efter folkeskolelovens § 40, stk. 2 fastlægger kommunalbestyrelsen mål og rammer for skolernes virksomhed. I bestemmelsen anføres, at beslutningen skal træffes af kommunalbestyrelsen på et møde. Der er således delegationsforbud i relation til beslutningen, som skal træffes af byrådet.

I litra 1 – 7 under bestemmelsen § 40, stk. 2 beskrives flere beslutningstyper, hvoraf flere af disse kræver, at beslutning først kan træffes efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelserne ved de berørte skoler.

Ændringerne ifølge forliget vedrører litra 2 og 3 om skoledistrikter og skolestrukturen, herunder antallet af skoler og hver enkelt skoles omfang med hensyn til klassetrin, specialundervisning m.v. Der skal således indhentes udtalelser fra de berørte skolebestyrelser.

Det er ikke efter bestemmelsens ordlyd et krav, at det er kommunalbestyrelsen der træffer beslutning om at indhente en udtalelse. Bestemmelsen indeholder således ikke krav om at kommunalbestyrelsen skal træffe en beslutning om at indhente en udtalelse. Formålet med bestemmelsen er at sikre byrådets beslutningsgrundlag, og at fastlægge delegationsforbud i relation til den egentlige beslutning, som skal træffes af kommunalbestyrelsen. Der er således ikke delegationsforbud til at udføre den processuelle indhentning af udtalelse til brug for byrådets behandling af sagen.

Dette er i overensstemmelse med styrelseslovens regler og principper om sagsforberedelse. Det er en almindelig kommunalretlig grundsætning, officialmaksimen, at en sag skal være forsvarligt oplyst,

⁷³ “Aftaleforlig - anmodning om udtalelse fra skolebestyrelser ved de berørte skoler”, s. 3. Vedlagt som bilag 66.

således at der foreligger et forsvarligt beslutningsgrundlag. Det er kommunalbestyrelsen der i sidste ende beslutter, om der foreligger et forsvarligt beslutningsgrundlag.⁷⁴

Da jeg ikke finder ovenstående redegørelse tilfredsstillende, sender jeg dagen efter (den 26. november 2014) en mail med overskriften “§ 11” til borgmester Claus Omann Jensen og kommunaldirektør Hans Nikolaisen:

I mail af 24. november 2014 (se bilag 1) anmoder forvaltningen skolebestyrelser og faglige organisationer om at udtale sig om de ændringer af skolelukningsplanen, en afgrænset kreds af byrådsmedlemmer (Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Venstre) har indgået forlig om.

I den forbindelse henviser forvaltningen til Folkeskoleloven § 40, stk. 2, nr. 2 og 3 samt § 44 stk. 10. Bestemmelserne lyder:

§ 40, stk. 2. *Kommunalbestyrelsen fastlægger mål og rammer for skolernes virksomhed. Beslutning om følgende træffes af kommunalbestyrelsen på et møde:*

(...)

2) Skolestrukturen, herunder antallet af skoler og hver enkelt skoles omfang med hensyn til klassetrin, specialundervisning og specialpædagogisk bistand efter § 3, stk. 2, og § 4, stk. 2, undervisning i fritiden efter § 3, stk. 6, og skolefritidsordning efter § 3, stk. 7. Beslutningerne træffes efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelserne ved de berørte skoler.

3) Kommunens inddeling i skoledistrikter. Beslutninger om distriktsændringer som følge af strukturændringer træffes efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelserne ved de berørte skoler.

(...)

§ 44, stk. 10. *Skolebestyrelsen kan afgive udtalelse og stille forslag til skolens leder og kommunalbestyrelsen om alle spørgsmål, der vedrører skolebestyrelsens virksomhed. Skolebestyrelsen skal afgive udtalelse om alle spørgsmål, som kommunalbestyrelsen forelægger den*

Når der i en lov står, at kommunalbestyrelsen skal træffe beslutning i møde, kan byrådet ikke overlade kompetencen til andre. Folkeskolelovens § 40, stk. 2 indeholder således et delegationsforbud.

Det er Velfærdslistens opfattelse, at § 40, stk. 2, nr. 2, 2. pkt og § 40, stk. 2, nr. 3, 2. pkt i medfør af delegationsforbuddet i § 40, stk. 2, 2. pkt. skal forstås på den måde, at beslutning om indhentelse af udtalelse fra skolebestyrelserne skal træffes af byrådet i møde. § 44, stk. 10 må i sager, der er omfattet af delegationsforbuddet i delegationsforbuddet i § 40, stk. 2, 2. pkt., skulle læses på samme måde, dvs. at det alene er byrådet, der har kompetence til at træffe beslutning om indhentelse af udtalelse om ændringer, der er omfattet af delegationsforbuddet.

Velfærdslisten finder også, at forvaltningen i kraft af ovennævnte mail af 24. november 2014 handler i modstrid med byrådets beslutning af 1. september 2014 om at sende et forslag til ny skolestruktur i høring.

Byrådsbeslutning af 1. september 2014 lyder:

Forvaltningen indstiller til byrådet via børn og skoleudvalget og økonomiudvalget,

- at forslaget til ændring af Randers Kommunens skolestruktur sendes i offentlig høring, samt til udtalelse i skolebestyrelserne ved de berørte skoler i 8 uger i perioden fra tirsdag d. 2. september til og med mandag d. 27. oktober 2014,

⁷⁴ Mail af 25. november 2014 fra Frederik Gammelgaard Nielsen. Vedlagt som bilag 67.

- at byrådet træffer beslutning om ændring af kommunens skolestruktur d. 8. december 2014, hvis der i høringsperioden ikke rettidigt er indkommet indsigelser mod forslaget,

- at byrådet træffer beslutning om ændring af Randers Kommunes skolestruktur mandag d. 12. januar 2015, hvis der i høringsperioden fra d. 2. september til og med d. 27. oktober 2014, rettidigt er indkommet indsigelser mod forslaget.

Tiltrådt med 26 stemmer for og 5 stemmer imod. Imod stemte Beboerlisten, Radikale Venstre og Velfærdslisten.

Byrådets beslutning om at sende skolelukningsplanen i høring indeholder ikke en delegation af kompetence til, at forvaltningen kan anmode skolebestyrelser og faglige organisationer om at udtale sig om til ændringer til forslaget. Det følger af kompetencefordelingen i Kommunestyrelsesloven, at forvaltningen ikke kan tilsidesætte beslutninger truffet af byrådet, medmindre forvaltningen af byrådet har fået udtrykkelig delegation hertil. Kompetencen til at anmode skolebestyrelser og faglige organisationer om at udtale sig om ændringer omfattet af Folkeskolelovens § 40, stk. 2, nr. 2 og 3 med henblik på forelæggelse af udtalelserne for byrådet må i medfør af byrådets beslutning af 1. september alene ligge hos byrådet.

At en kreds af byrådsmedlemmer i et privat møde uden beslutningskompetence i henhold til styrelsesvedtægten eller anden delegation på dette område har indgået forlig kan ikke føre til andet resultat. Såfremt kredsen ønsker at ændre byrådets beslutning af 1. september 2014, må de forelægge spørgsmålet for byrådet.

Derfor foreslår Velfærdslisten, at byrådet beslutter,

- at det fastslås, at det alene er byrådet, der har kompetence til at anmode skolebestyrelser og faglige organisationer om ændringer af byrådets beslutning af 1. september og omfattet af Folkeskolelovens § 40, stk. 2, nr. 2 og 3

- at anmodningen om udtalelse af 24. november 2014 som følge af ovenstående beslutning annulleres

Forvaltningen anmodes om at vedlægge følgende bilag:

Bilag 1: Mail af 24. november 2014: Aftaleforlig - anmodning om udtalelse til påtænkte strukturelle ændringer⁷⁵

Byrådet behandlede sagen på sit møde den 8. december 2014.⁷⁶ I forbindelse hermed forsynede forvaltningen sagen med et notat af 1. december 2014 med titlen "Notat om byrådsbehandlingen af skolestrukturplanen". Notatet er vedlagt som bilag 69. Heraf fremgår det, at forvaltningen finder, at indhentningen af udtalelser ikke er i strid med byrådets beslutning af 1. september 2014. Forvaltningens begrundelse herfor er, at delegationen skulle følge af byrådets beslutning af 1. september 2014, idet det vedtagne materiale indeholder en tidsplan, ifølge hvilken byrådets endelige vedtagelse af ny skolestruktur skulle ske på byrådsmødet den 12. januar 2015.

Imidlertid finder jeg fortsat og skal derfor gøre gældende, at forvaltningen ved at indhente udtalelserne har handlet i klar strid med byrådets beslutning af 1. september 2014 om at

⁷⁵ Mail af 26. november 2014 fra Kasper Fuhr Christensen. Vedlagt som bilag 64.

⁷⁶ Se referat heraf her: http://nemweb.randers.dk/NemAgenda/DocumentView.aspx?document_id=1825625. Vedlagt som bilag 68.

sende et forslag til ny skolestruktur i høring. Som følge heraf har forvaltningen også handlet i klar strid med § 2, stk. 1 i lov om kommunernes styrelse, hvoraf det følger, at byrådet er Randers Kommunes øverste myndighed.

Den tidsplan, der fremgår af det materiale, byrådet vedtog på sit møde den 1. september 2014, giver ikke i sig selv forvaltningen den fornødne delegation, men må først og fremmest betragtes som en hensigtserklæring. Tidsplanen giver ikke forvaltningen delegation til at indhente udtalelser om andre beslutninger end byrådets beslutning af 1. september 2014. Forvaltningens notat af 1. december 2014 kan således ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf må byrådets beslutning om endelig skolestruktur af 12. januar 2015 betragtes som ugyldig, idet sagen er blevet oplyst på ulovlig vis.

Del II - Yderligere om det retlige grundlag

Kapitel 1 -

En politisk afgrænset kreds af byrådets medlemmer, kaldet forligskredsen, blev ved en særlig proces inddraget i forvaltningens arbejde, således denne kreds fik en særlig indflydelse på det materiale, der senere er blevet sendt til behandling i byrådet og dets efter forholdstal valgte organer

Af Statsforvaltningens udtalelse af 6. april 2011 om Aarhus Byråds udmøntning af budgetreduktioner fremgår:

Det må dog efter statsforvaltningens opfattelse antages, at kommunens administration i sin forberedelse af og rådgivning om politiske beslutninger skal betjene det samlede byråd og de organer, byrådet har oprettet med lovhjemmel, f.eks. magistraten og udvalgene. Beslutningsforberedelse og rådgivning må skulle ske med henblik på, at alle de ansvarsbærende medlemmer af byrådet skal have ligeligt og fornødent grundlag for at træffe eller virke for de beslutninger, de politisk ønsker. Forvaltningens indsats må efter statsforvaltningens opfattelse ikke prioriteres på en sådan måde, at forslag fra bestemte af byrådets medlemmer af partipolitiske årsager får særlig gunstig eller ugunstig forberedelse i forvaltningen.

Det vil dermed efter statsforvaltningens opfattelse ikke være lovligt, at borgmesteren stiller forvaltningens bistand til rådighed for andre end kommunens styrende organer, f.eks. for bestemte partigrupper.

Det vil efter statsforvaltningens opfattelse heller ikke lovligt kunne besluttes af byrådets flertal, at forvaltningen skal bistå andre end kommunens styrende organer, bortset fra den sekretærbistand, der efter loven eller byrådets beslutning måtte blive stillet til rådighed for byrådets medlemmer.

Statsforvaltningen finder altså, at det var lovstridigt, når kommunens administration i denne sag blev anvendt til at udarbejde et materiale til særligt brug for forligspartiernes grupper i byrådet.

Byrådet har i sin udtalelse til statsforvaltningen anført, at budgetforligspartiernes drøftelse af direktørgruppens forslag til udmøntning af budgetreduktioner måtte anses for en del af forvaltningens sagsforberedelse. Forslagene havde efter byrådets opfattelse ikke endelig form, da de blev forelagt forligspartierne. Baggrunden for at fremlægge materialet for budgetforligspartierne var at give disse mulighed for at kommentere dem, inden de færdiggjordes af administrationen og fremsendtes til magistraten og byrådet til videre behandling. Derfor anså byrådet det for sagligt vedkommende ikke at forelægge forslagene for alle byrådsmedlemmer.

Statsforvaltningen finder ikke, at byrådet lovligt har kunnet beslutte, at en politisk afgrænset kreds af byrådets medlemmer ved en særlig proces skulle inddrages i administrationens arbejde på denne måde og dermed give denne kreds en særlig indflydelse på det materiale, der senere skulle behandles i byrådet og dets organer. Det må antages, at byrådet efter styrelseslovens § 17, stk. 7, er forpligtet til at indrette sin administration sådan, at den fagligt er i stand til at give de politiske organer en tilstrækkelig teknisk-faglig rådgivning. Sikringen af byrådets beslutningsgrundlags "politiske relevans" må antages at henhøre under borgmesteren som forvaltningens daglige ledelse, i næste omgang under magistraten som det for budgetforslaget ansvarlige organ. Den politiske behandling eller forbehandling må henhøre under byrådet eller dets ved forholdstalsvalg sammensatte organer.⁷⁷

⁷⁷ Statsforvaltningens udtalelse af 6. april 2011 om Aarhus Byråds udmøntning af budgetreduktioner, s. 11-13. Vedlagt som bilag 55.

Idet der henvises til dokumentationen i kapitlerne 4, 6, 7, 9, 10, 11 og 12 i del I, må det ud fra ovenstående vurderes som klart lovstridigt, at en politisk afgrænset kreds af byrådets medlemmer, kaldet forligskredsen, ved en særlig proces blev inddraget i forvaltningens arbejde, således denne kreds fik en særlig indflydelse på det materiale, der senere blev sendt til behandling i byrådet og dets efter forholdstal valgte organer.

Kapitel 2 - Afslag på sagsindsigt

Af Statsforvaltningens udtalelse af 6. april 2011 om Aarhus Byråds udmøntning af budgetreduktioner fremgår:

Det er statsforvaltningens opfattelse, at i det mindste fra det tidspunkt, hvor et dokument af administrationen er gjort tilgængeligt for personer uden for kredsen af administrative medarbejdere og borgmesteren som administrationens øverste daglige leder, må ethvert kommunalbestyrelsesmedlem have krav på indsigt i det efter anmodning.⁷⁸

Idet der henvises til dokumentationen i kapitlerne 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9 i del I, må det ud fra ovenstående vurderes, at afslaget på sagsindsigt var klart lovstridigt.

⁷⁸ Ibid, s. 15

Kapitel 3 - Garantiforskrifter

Centralt for vurderingen af, om ovenfor anførte lovstridigheder bør føre til annullation, er spørgsmålet om, om de formelle mangler har eller kan have påvirket afgørelsen.⁷⁹

Her er det oplagt at se på den almindelige forvaltningsretlige sondring mellem ordens- og garantiforskrifter. Sidstnævnte har til formål at garantere afgørelsens rigtighed. Derfor medfører en tilsidesættelse af en garantiforskrift ugyldighed, medmindre det konkret kan påvises, at manglen ikke har påvirket afgørelsen.⁸⁰

Et eksempel på, at Statsforvaltningen har annulleret en kommunalbestyrelses beslutning på grund af en tilsidesættelse af en garantiforskrift, er Statsforvaltningen Syddanmarks annullation af Svendborg Byråds beslutning af 27. april 2010 om vedtagelse af en ny betalingsvedtægt for spildevand af 21. januar 2011.⁸¹ I sin begrundelse for annullationen anfører Statsforvaltningen:

Statsforvaltningen kan ikke afvise, at det forhold, at Scan-Hide ikke har haft mulighed for at afgive et indlæg til sagen på baggrund af fuld aktindsigt, ikke har været af væsentlig betydning for sagens afgørelse.⁸²

⁷⁹ Steen Rønsholdt, Forvaltningsret - Retsikkerhed, proces, sagsbehandling, 2. udgave, Forlaget Thomson, 2006, s. 56

⁸⁰ Kirsten Ketscher, Socialret - Principper, Rettigheder, Værdier, 3. udgave, 2. oplag, Forlaget Thomson, s. 311-313

⁸¹ Vedlagt som bilag 28.

⁸² Statsforvaltningen Syddanmarks annullation af Svendborg Byråds beslutning af 27. april 2010 om vedtagelse af en ny betalingsvedtægt for spildevand af 21. januar 2011, s. 25. Vedlagt som bilag 28.

Kapitel 4 - Den forvaltningsretlige lighedsgrundsætning

Af økonomi- og indenrigsministerens svar af 27. april 2012 på spørgsmål nr. 124 stillet af Folketingets Kommunalvalg⁸³ fremgår:

Kommunalbestyrelsesmedlemmer har efter kommunestyrelsesloven en række rettigheder til information og bistand. Visse af disse rettigheder har sammenhæng med kommunalbestyrelsens møder og beslutninger, jf. herom nedenfor pkt. 1, mens andre vedrører retten til indsigt i kommunale oplysninger i øvrigt, jf. herom nedenfor pkt. 2. De under pkt. 1 [] og 2 omtalte rettigheder følger af kommunestyrelsesloven og er ikke afhængig af beslutninger truffet af kommunalbestyrelsen (flertallet).

Udover de under pkt. 1 og 2 omtalte rettigheder har kommunalbestyrelsen mulighed for ved en flertalsbeslutning at udvide rammerne for kommunalbestyrelsesmedlemmernes adgang til information og bistand eller ydelse af godtgørelse for nærmere bestemte udgifter, jf. herom nedenfor pkt. 3. *Det følger af almindelige forvaltningsretlige principper om lighed og saglighed, at en sådan beslutning i givet fald skal omfatte alle kommunalbestyrelsens medlemmer.*⁸⁴ (Min kursivering).

(...)

Ovenfor under pkt. 1 og 2 er omtalt en række lovbestemte rettigheder for kommunalbestyrelsesmedlemmer. Herudover følger det af kommunestyrelseslovens § 8, stk. 5, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at medlemmerne skal have tilsendt sagsmateriale til brug for behandlingen af sagerne, herunder eventuelle sagsbeskrivelser og indstillinger, lige som hvert enkelt stående udvalg som led i tilrettelæggelsen af sit arbejde kan beslutte, at udvalgsmateriale skal udsendes til eller stilles til rådighed for udvalgsmedlemmerne, jf. herved kommunestyrelseslovens § 20, stk. 3, 1. pkt., hvorefter udvalgene selv fastsætter deres forretningsorden.

Herudover kan kommunalbestyrelsen efter kommunestyrelseslovens § 8, stk. 5, 2. pkt., som led i en generel drøftelse af medlemmernes behov for information og bistand fra administrationen beslutte, om og på hvilken måde medlemmerne kan forlange, at der til brug for behandlingen af sagerne tilvejebringes oplysninger eller ydes teknisk bistand fra administrationen.

Såfremt kommunalbestyrelsen giver medlemmerne mulighed for at få indhentet eller tilvejebragt yderligere oplysninger, skal det sikres, at *alle medlemmer har lige adgang til oplysningerne.*⁸⁵ (Min kursivering).

Som det fremgår af ovenstående, skal byrådsmedlemmers adgang til oplysninger, teknisk bistand fra forvaltningen og tilvejebringelse af oplysninger ske under iagttagelse af den forvaltningsretlige lighedsgrundsætning. Af dokumentationen i del 1 fremgår, at der ingenlunde er sket en ligebehandling af byrådets medlemmer, idet forligskredsen:

- 1) havde adgang til en særligt omfattende teknisk bistand, der blandt andet omfattede indhentelse af eksternt udarbejdede rapporter,
- 2) fik tilvejebragt oplysninger, som det politiske mindretal blev nægtet indsigt i,

⁸³ Vedlagt som bilag 70. Link: <http://www.ft.dk/samling/20111/almdel/kou/spm/124/svar/878540/1111085.pdf>

⁸⁴ Økonomi- og indenrigsministerens svar af 27. april 2012 på spørgsmål nr. 124 stillet af Folketingets Kommunalvalg, s. 1. Vedlagt som bilag 70.

⁸⁵ Ibid, s. 4

- 3) fik en særligt begunstigende behandling af sit forslag i forvaltningen,
- 4) ved en særlig proces blev inddraget i forvaltningens arbejde, således gruppen fik en særlig indflydelse på det materiale, der senere skulle behandles i byrådet og dets organer,
- 5) foretog en politisk forbehandling af forslaget til ny skolestruktur, før dette blev offentliggjort for det politiske mindretal og offentligheden, og
- 6) havde adgang til at instruere forvaltningen i dens arbejde samt at pålægge den opgaver.

Der er således tale om en grov tilsidesættelse af den forvaltningsretlige lighedsgrundsætning, der har karakter af en egentlig tilsidesættelse af det udvalgsstyre, der følger af Randers Kommunes styrelsesvedtægt og som følge heraf lov om kommunernes styrelse.

Kapitel 5 - Mindretalsbeskyttelse

Det er min opfattelse, at Kommunestyrelseslovens § 9 og § 17, stk. 7, herunder en indretning af kommunens administration, der sikrer, at “alle ansvarsbærende medlemmer af byrådet skal have ligeligt og fornødent grundlag for at træffe eller virke for de beslutninger, de politisk ønsker”⁸⁶ begge må have karakter af garantiforskrifter.

Statsforvaltningen lægger i sin udtalelse af 6. april 2011 om Aarhus Byråds udmøntning af budgetreduktioner vægt på, at indretningen af kommunens administration i henhold til Kommunestyrelseslovens § 17, stk. 7 skal ske på en måde, der sikrer en ligebehandling af alle byrådsmedlemmer. Ligebehandlingsprincippet, der følger af den generelle offentligretlige lighedsgrundsætning, men også af almindelige demokratiske værdier, har især til formål at sikre en beskyttelse af mindretallet, idet administrationen ikke må indrettes på en måde, der favoriserer et byrådsflertal på bekostning af mindretallet, for eksempel ved, at “forslag fra bestemte af byrådets medlemmer af partipolitiske årsager får særlig gunstig eller ugunstig forberedelse i forvaltningen”⁸⁷, eller at byrådsflertallet forbehandler sagerne og på den måde inddrages i administrationens arbejde, inden mindretallet overhovedet får adgang til at se sagerne.

Angående sagsindsigt i henhold til Kommunestyrelseslovens § 9 er det Statsforvaltningens opfattelse, at et flertal i byrådet ikke må forholde mindretallet oplysninger, som det selv har haft adgang til at gøre sig bekendt med.⁸⁸

Statsforvaltningens betragtninger, der som ovenfor anført især handler om mindretalsbeskyttelse, må bygge på en antagelse om, at en tilsidesættelse af princippet om ligebehandling i tilrettelæggelsen af administrationens arbejde, herunder især beslutningsforberedelse og rådgivning, og i adgangen til indsigt i oplysninger kan påvirke, hvilken beslutning byrådet træffer.

Heraf må følge, at de nævnte bestemmelser har karakter af garantiforskrifter, især når der tale om en tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet. Såfremt de ikke har det, kan bestemmelserne ikke leve op til deres formål, nemlig at beskytte mindretallet.

Idet et almindeligt flertal i byrådet kan beslutte, hvordan administrationen og dennes arbejde skal indrettes og tilrettelægges, og i sidste instans om begæringer om sagsindsigt skal imødekommes eller ej, er det særligt vigtigt, at det retlige indhold af ligebehandlingsprincippet ikke svækkes, da byrådsflertallets kompetence i disse spørgsmål ellers kan misbruges til at svække mindretallets mulighed for at træffe eller virke for de beslutninger, de politisk ønsker. I overensstemmelse med de demokratiske grundværdier, der

⁸⁶ Statsforvaltningens udtalelse af 6. april 2011 om Aarhus Byråds udmøntning af budgetreduktioner, s. 11. Vedlagt som bilag 55.

⁸⁷ Ibid, s. 11

⁸⁸ Ibid, s. 15

udtrykkes i forarbejderne til Kommunestyrelsesloven, er det derfor min opfattelse, at ligebehandlingsprincippet må udgøre en retlig grænse for byrådsflertallets kompetence på ovenfor nævnte områder. Såfremt ligebehandlingsprincippet kun skulle have karakter af en ordensforskrift, svækkes det retlige indhold heraf i en grad, der må anses for uforeneligt med de demokratiske grundværdier, loven i henhold til sine forarbejder har til hensigt at sikre.

Hvis et byrådsflertal sanktionsfrit kan tilsidesætte mindretallets rettigheder, er der således en risiko for, at et byrådsflertal vil misbruge dette i sager, hvor flertallet ud fra en strategisk og taktisk vurdering finder, at det kan betale sig. En sådan retstilstand må ud fra ovenfor nævnte forarbejder vurderes at være i strid med lovens formål og grundværdier.

En teleologisk fortolkning må således føre til, at de nævnte bestemmelser har karakter af garantiforskrifter, især når der tale om en tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet.

Ud fra en analogislutning, der henviser til de almindelige forvaltningsretlige garantiforskrifter, for eksempel partshøring, partsindsigt og kompetence, findes der ikke at være støtte for en fortolkning, der stiller byrådsmedlemmer ringere end borgere. For dels er der ligesom i forholdet mellem myndighed og borger tale om en asymmetrisk retsrelation mellem byrådets flertal og mindretal. Dels er der tale om en tilsidesættelse af lovbundne rettigheder. Og dels fører eksempelvis en uretmæssig tilsidesættelse af et byrådsmedlems ret til sagsindsigt til, at han får vanskeligere ved og i sidste instans forhindres i at leve op til sit dobbelte ansvar. Et byrådsmedlem er nemlig såvel underlagt et retligt ansvar, jf. for eksempel Kommunestyrelseslovens §§ 50 b og 50 c, som et politisk ansvar, dels over for byrådet, der kan ændre sin konstituering, og dels over for borgerne, der kan lade være med at genvælge medlemmet ved næste kommunalvalg. I forhold til sidstnævnte må det at virke for de beslutninger, man politisk ønsker, vurderes at være væsentlig betydning. Et uretmæssigt afslag på sagsindsigt kan således forhindre et medlem af byrådet i at indbringe en sag for byrådet, jf. Kommunestyrelseslovens § 11, stk. 1, 1. pkt., hvorved han får vanskeligere ved at leve op til sit politiske ansvar over for vælgerne. Retligt betraget kan et uretmæssigt afslag på sagsindsigt føre til, at byrådsmedlemmet ikke kan leve op til sin tilsynspligt.

Kapitel 6 - Har manglerne påvirket afgørelsen?

Det gælder generelt, at bevisbyrden for, at formelle mangler med karakter af garantiforskrifter ikke har påvirket afgørelsen, påhviler den, der har truffet afgørelsen, in casu byrådsflertallet. Jeg vil imidlertid gøre gældende, at denne bevisbyrde ikke er løftet og heller ikke kan løftes, idet der bør lægges vægt på, at de uretmæssige afslag på sagsindsigt og den lovstridige inddragelse og favorisering af en politisk afgrænset kreds af byrådets medlemmer i administrationens arbejde netop havde til formål at sikre, at der kunne træffes en beslutning som den foreliggende. Der ses ganske enkelt ikke at være nogen grund til, hvorfor sagen ellers ikke kunne have været behandlet i overensstemmelse med gældende ret.

Der bør også lægges vægt på, at repræsentanter for forligskredsen til pressen (se bilag 26 og 27) har udtalt, at netop den særlige, lovstridige tilrettelæggelse af administrationens arbejde samt de uretmæssige afslag på sagsindsigt var en forudsætning for, at den foreliggende beslutning kunne træffes.

I en artikel bragt på amtsavisen.dk torsdag den 16. oktober 2014 udtaler den socialdemokratiske gruppeformand Leif Gade:

»I princippet har Aage Stenz ret. Men det er bare ikke helt uproblematisk. Sagen er, at vi har Beboerlisten og Velfærdslisten, der vil benytte enhver lejlighed til at kæmpe imod forandringer i skolestrukturen, og så ville en evt. debat alligevel blive spoleret.«⁸⁹

(...)

»Selvfølgelig har de det, og jeg respekterer også deres synspunkter. Der skal være plads til uenighed. Men i sådan et forløb foregår meget på et løst idé-plan, der alligevel aldrig bliver til noget. Vi har haft hver eneste skole oppe at vende i det her forløb. Og hvis vi diskuterer skole A den ene dag, skole B den anden og åbner for alle tanker, så vil debatten rase om de to skoler, selv om vi ender med ikke at ville ændre noget alligevel. *Så vil store diskussioner om enkelte idé-elementer vælte det hele og forhindre, at vi når frem til noget som helst.*«⁹⁰ (Min kursivering)

I et læserbrev bragt på www.randersidag.dk torsdag den 16. oktober 2014 giver Henning Jensen Nyhuus, politisk leder for Socialdemokraterne i Randers Byråd, og Malte Larsen, formand for den lokale fællesledelse i samme parti, udtryk for følgende:

Når fremgangsmåden i denne sag er bakket op af 26 ud af byrådets 31 byrådsmedlemmer hænger det sammen med, at der ikke er tillid til Listerne i Randers Byråd, der ved mindste lejlighed vil forsøge at ødelægge enhver proces, der går imod deres politiske holdninger. Og det vil de på mange måder, bl.a. som det ses nu, ved at Bjarne Overmark fra Beboerlisten udsender ”vores” medlems læserbrev til den danske verdenspresse.

Det siger vel egentlig meget om hele situationen, men der skal ikke herske tvivl om, at vi i S har sagt ja til denne proces foreslået af borgmesteren og forvaltningen, idet vore tidligere erfaringer desværre *har gjort det nødvendigt at arbejde på denne måde.* Og at hele målet er at gøre folkeskolen i Randers bedre for de godt 9.000 elever. Det vil vi gerne være med til. *Men det ville også have været ønskeligt,*

⁸⁹ Åbenhed giver bøv, amtsavisen.dk, torsdag den 16. oktober 2014, 18:13. Bilag 26, s. 1

⁹⁰ Ibid, s. 1

*om det kunne være foregået på en mere åben måde. Derom skal der ikke herske nogen tvivl.*⁹¹ (Min kursivering)

Citaterne påviser, at de, der har truffet beslutningen, finder, at den retsstridige proces var en nødvendighed for, at den foreliggende beslutning om ny skolestruktur kunne træffes. På baggrund heraf kan der således ikke herske tvivl om, at manglerne har haft en afgørende indflydelse på beslutningen.

Statsforvaltningen bør endvidere lægge på vægt på, at hvis det politiske mindretal, herunder undertegnede, ikke havde fået uretmæssigt afslag på sagsindsigt, jf. kapitlerne 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9 i del I og kapitlerne 2 og 4 i del II, kunne vi på et langt tidligere tidspunkt have indbragt sagen for byrådet, hvilket havde fremrykket den offentlige debat om sagen, og det havde, jf. ovenstående, formentlig ført til, at man havde truffet en anden beslutning.

⁹¹ Listerne ødelægger processen, læserbrev af Henning Jensen Nyhuus og Malte Larsen, Torsdag 16. oktober 2014 kl: 14:19, randersidag.dk. Bilag 27, s. 1.

Kapitel 7 - Afklaring af partsbegrebet

Det følger af Kommunestyrelseslovens § 50 a, stk. 1, nr. 1, at kun en, der har partsstatus kan fremsætte begæring om annullation og suspension. Jeg vil imidlertid gøre gældende, at partsstatus må følge af tilsidesættelsen af §§ 2, stk. 1⁹², § 9⁹³, 17, stk. 7⁹⁴ i lov om kommunernes styrelse.

Der henvises endvidere til kapitel 5 i del II og U.1994.29H.

⁹² Jf. kapitlerne 9, 11 og 12 i del I og kapitlerne 1 og 4 i del II.

⁹³ Jf. kapitlerne 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9 i del I og kapitlerne 2 og 4 i del II

⁹⁴ Jf. kapitlerne 2, 9, 10 og 12 i del I og kapitlerne 1 og 5 i del II.

Kapitel 8 - Fornøden klarhed

Idet undertegnede allerede 5. april 2014 gjorde byrådet, forvaltningen og borgmesteren opmærksom på Statsforvaltningens udtalelse af 6. april 2011 om Aarhus Byråds udmøntning af budgetreduktioner burde forvaltningen og byrådsflertallet havde vidst, at afslagene på sagsindsigt og den særlige inddragelse og favorisering af en politisk afgrænset kreds af byrådets medlemmer i administrationens arbejde klart var i strid med gældende ret.⁹⁵ Desuagtet fortsatte forvaltningen og forligskredsen den retsstridige praksis. Forvaltningen vildledte med sit notat af 19. maj 2014 byrådet, jf. kapitel 4 i del 1. I sit svar til Statsforvaltningen (forvaltningens notat af 15. juli 2014) vildleder byrådsflertallet både offentligheden, det politiske mindretal i byrådet og Statsforvaltningen, jf. dokumentationen i kapitel 6 i del I. Ovennævnte vildledning skærper alvorligheden af retsstridighederne, idet de påviser, at forvaltningen og forligskredsen må have været bevidst om det klart ulovlige i deres foretagende.

Det må derfor gøres gældende, at de beskrevne tilsidesættelser af gældende ret fremgår med den fornødne klarhed.

⁹⁵ Jf. kapitel 1 i del I.

Bilagliste

Hent bilagene her:

Bilag 1-22: <http://kasperfuhr.dk/wp-content/uploads/2015/02/Bilag.zip>

Bilag 23-73: <http://kasperfuhr.dk/wp-content/uploads/2015/02/Bilag-II-3.zip>

- Bilag 1** Referat af byrådets behandling af sag BY 14/215: Ny skolestruktur. Forslag til høring. 1. september 2014.
- Bilag 2** Bilag 1 til sag BY 14/215. Rapport med titlen "Fremtidens skolevæsen i Randers Kommune"
- Bilag 3** Bilag 2 til sag BY 14/215. Titel: "Bilag til fremtidens skolevæsen i Randers Kommune"
- Bilag 4** Bilag 3 til sag BY 14/215. Notat af 25. februar 2013. Vurdering af skolebygninger. Udarbejdet af Ernst & Young.
- Bilag 5** Bilag 4 til sag BY 14/215. Oversigt over skoledistrikter.
- Bilag 6** Bilag 5 til sag BY 14/215. Notat af august 2014. Vurdering af økonomisk potentiale ved ændring af skolestrukturen i Randers Kommune. Udarbejdet af Ernst & Young.
- Bilag 7** Bilag 6 til sag BY 14/215. Forslag til skoleudviklingsplan og ny skolestruktur 2015.
- Bilag 8** Referat af byrådets behandling af sag BY 15/2: Forslag til ny skolestruktur efter høringsperiode. 12. januar 2015.
- Bilag 9** Bilag 1 til sag BY 15/2. Notat af 23. december 2014 om førskoleordning.
- Bilag 10** Bilag 2 til sag BY 15/2. Forslag til skoleudviklingsplan og ny skolestruktur 2015.
- Bilag 11** Bilag 3 til sag BY 15/2. Tidsplan for udførelse af skolevejsprojekter i 2015-16
- Bilag 12** Bilag 4 til sag BY 15/2. Trafikale forhold ved Krstrup Skole, Søndermarksskolen og Vestervangsskolen
- Bilag 13** Bilag 5 til sag BY 15/2. Vurdering af økonomisk potentiale ved ændring af skolestrukturen i Randers Kommune. Udarbejdet af Ernst & Young.
- Bilag 14** Bilag 6 til sag BY 15/2. Bilag til revideret Elev- og klassetalsprognose december 2014
- Bilag 15** Bilag 7 til sag BY 15/2. Vurdering af udgifter til befordring før og efter forlig om ny skolestruktur

- Bilag 16** Bilag 8 til sag BY 15/2. Forligstekst af 19. november 2014 (S, V og DF).
- Bilag 17** Bilag 11 til sag BY 15/2. Revideret elev- og klassetalsprognose december 2014.***
- Bilag 18** Bilag 12 til sag BY 15/2. Notat vedr. sammenskrivningen af udtalelserne fra 19122014
- Bilag 19** Bilag 13 til sag BY 15/2. Notat vedr. sammenskrivningen af hørings svar fra 27102014
- Bilag 20** Bilag 14 til sag BY 15/2. Notat vedr. sammenskrivningen af hørings svar fra 27102014.
- Bilag 21** Bilag 15 til sag BY 15/2. Udtalelser fra skolebestyrelser o.a.
- Bilag 22** Bilag 16 til sag BY 15/2. Hørings svar - del 2.
- Bilag 23** Bilag 17 til sag BY 15/2. Hørings svar - del 1.
- Bilag 24** Bilag 18 til sag BY 15/2. Ændringsforslag fra Venstre, Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti
- Bilag 25** Notat af 10. oktober 2014 om mødedatoer for forhandlingsudvalget vedr. skolestruktur. Udarbejdet af forvaltningen.
- Bilag 26** Åbenhed giver bøvl, amtsavisen.dk, torsdag den 16. oktober 2014, 18:13
- Bilag 27** Listerne ødelægger processen, læserbrev af Henning Jensen Nyhuus og Malte Larsen, Torsdag 16. oktober 2014 kl: 14:19, randersidag.dk
- Bilag 28** Statsforvaltningen Syddanmarks annullation af 21. januar 2011 af Svendborg Byråds beslutning af 27. april 2010 om vedtagelse af en ny betalingsvedtægt for spildevand
- Bilag 29** Mail af 5. april 2014 fra Kasper Fuhr Christensen.
- Bilag 30** Mailkorrespondance af 14. maj 2014 mellem forvaltningen og Kasper Fuhr Christensen
- Bilag 31** Mailkorrespondance af 19. maj 2014 mellem forvaltningen og Kim Kristensen
- Bilag 32** Mail af 19. maj 2014 fra Frederik Gammelgaard
- Bilag 33** Forvaltningens supplerende notat af 19. maj 2014
- Bilag 34** Udskrift fra Randers Kommunes hjemmeside foretaget den 3. februar 2015. Oversigt over arbejds papirer vedrørende skolestruktur. Link: <https://bornogunge5-16.randers.dk/FrontEnd.aspx?id=183840>
- Bilag 35** Slides fra Randers Kommunes hjemmeside: Oplæg til byrådet d 20. feb 2014

- Bilag 36** Slides fra Randers Kommunes hjemmeside: Oplæg til styregruppemøde d 3. marts 2014
- Bilag 37** Slides fra Randers Kommunes hjemmeside: Oplæg styregruppemøde d 18.marts 2014
- Bilag 38** Slides fra Randers Kommunes hjemmeside: Børnebyer 25. marts
- Bilag 39** Slides fra Randers Kommunes hjemmeside: Oplæg 30. april
- Bilag 40** Slides fra Randers Kommunes hjemmeside: Oplæg 12. maj arbejdsslides DLP og TB III
- Bilag 41** Slides fra Randers Kommunes hjemmeside: Oplæg 26 maj arbejdsslides rev
- Bilag 42** Slides fra Randers Kommunes hjemmeside: Oplæg 12 maj arbejdsslides DLP og TP III 13. juni
- Bilag 43** Slides fra Randers Kommunes hjemmeside: Plancher skolestruktur 27 juni
- Bilag 44** Slides fra Randers Kommunes hjemmeside: Plancher skolestruktur rev
- Bilag 45** Slides fra Randers Kommunes hjemmeside: 18/11 - tidsplan og temaer
- Bilag 46** Slides fra Randers Kommunes hjemmeside: 18/11 - skoledistrikter og transporttid
- Bilag 47** Slides fra Randers Kommunes hjemmeside: 18/11 - overgange mv.
- Bilag 48** Slides fra Randers Kommunes hjemmeside: 18/11 - håndtering af trafikale forhold
- Bilag 49** Slides fra Randers Kommunes hjemmeside: 18/11 - de fysiske rammer
- Bilag 50** Lars Keld Hansens invitation af 8. august 2014 til informationsmøde om forslag til den fremtidige skolestruktur.
- Bilag 51** Kim Kristensen, Jens Laursen, Bjarne Overmark og Kasper Fuhr Christensens klage til Statsforvaltningen af 27. maj 2014.
- Bilag 52** Statsforvaltningens henvendelse af 30. juni 2014 til Randers Kommune
- Bilag 53** Referat af byrådets behandling af sag BY 14/223: Svar til Tilsynet om afslag på sagsindsigt i sag om ny skolestruktur. Link: http://nemweb.randers.dk/NemAgenda/DocumentView.aspx?document_id=1797837
- Bilag 54** Forvaltningens notat af 15. juli 2014 vedr. de politiske drøftelser om skolestruktur. Link: <http://nemweb.randers.dk/NemAgenda/EnclosureFile.ashx?id=1796741>

- Bilag 55** Statsforvaltningens udtalelse af 6. april 2011 om Aarhus Byråds udmøntning af budgetreduktioner
- Bilag 56** Mail af 5. september 2014: Mindretalsudtalelse til Statsforvaltningen vedrørende ulovlig tilbageholdelse af oplysninger og dokumenter i skolestruktursagen jf. pkt. 223 på byrådsmødet mandag d. 1.9.2014.
- Bilag 57** Kommunaldirektør Hans Nikolaisens redegørelse til byrådet af 9. oktober 2014
- Bilag 58** Mail af 15. oktober 2014: Dokumentation for lovbrud.
- Bilag 59** Referat af byrådets behandling af BY 14/280: Spørgsmål fra Kasper Fuhr Christensen, Velfærdslisten, vedr. dokumentation for lovbrud.
- Bilag 60** Mail af 30. januar 2015 fra Hans Nikolaisen
- Bilag 61** Mail af 20. november 2014 fra Karen Balling Radmer (1)
- Bilag 62** Mail af 20. november 2014 fra Karen Balling Radmer (2)
- Bilag 63** Forligstekst af 19. november 2014
- Bilag 64** Mail af 26. november 2014 fra Kasper Fuhr Christensen
- Bilag 65** Mail af 24. november 2014 fra Torben Bugge
- Bilag 66** Aftaleforlig - anmodning om udtalelse fra skolebestyrelser ved de berørte skoler
- Bilag 67** Mail af 25. november 2014 fra Frederik Gammelgaard Nielsen.
- Bilag 68** Byrådets behandling af BY 14/343: Forslag fra Kasper Fuhr Christensen, Velfærdslisten, vedr. skolestruktur
- Bilag 69** Notat af 1. december 2014 om byrådsbehandlingen af skolestrukturplanen.
- Bilag 70** Økonomi- og indenrigsministerens svar af 27. april 2012 på spørgsmål nr. 124 stillet af Folketingets Kommunalvalg. Link: <http://www.ft.dk/samling/20111/almdel/kou/spm/124/svar/878540/1111085.pdf>
- Bilag 71** Gennemgang af beregninger vedrørende ny skolestruktur. Udarbejdet af BDO.

- Bilag 72** Artikel fra TV2 Østjyllands hjemmeside udgivet den 3. oktober 2014 kl. 13.24 med titlen “Bryder ud af skoleforlig”. Link: <http://www.tv2oj.dk/artikel/228946:Randers--Bryder-ud-af-skoleforlig>. Udskrevet 23. februar 2015.
- Bilag 73** Artikel fra www.sf-randers.dk med titlen “SF sætter bremsen”. Udgivet den 6. oktober 2014. Link: <http://www.sf-randers.dk/sf-saetter-bremsen-i>. Udskrevet den 23. februar 2015.